БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 11 (16094) • 14 январь 1975 йил, сешанба • Баҳоси 2 тийин

БЕШ ЙИЛЛИККА — ЗАРБДОР СУРЪАТ!

ИНДУСТРИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ МУСОБАҚАСИ

Беш йилликнинг ҳозирги якунловчи йили совет кишиларининг сиёсий активлиги юксалган ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда бошланди. КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми ва СССР Олий Советининг сессияси якунловчи йил марраларини белгилаб берди. Шу марраларга эришиш Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлашда, халқ фаровонлигини оширишда олға босилган янги катта қадамни билдиради, жуда катта иқтисодий, сиёсий ва халқаро аҳамиятга эгадир.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан бутун мамлакатда оммавий социалистик мусобақа кенгайиб бормоқда. Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, зиёлилар, экономика, илм-фан ва маданиятни ривожлантиришда эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш, янгидан-янги резервларни очиш ва уларни ишга тушириш, партия XXIV съезди ишлаб чиққан социал-иқтисодий программанинг амалга оширилишини таъминлаш учун ҳамма ишларни қилмоқда. И. А. Лихачев номли Москва автомобиль заводи, Ленинград «Киров заводи» бирлашмаси, В. И. Ленин номли Магнитогорск металлургия комбинати, Калинин камвол комбинати ва бошқа корхоналарнинг коллективлари, кўпгина бригадалар ва ишчилар 1975 йилга конкрет мажбурият ва муқобил планлар қабул қилдилар. Индустрия ҳамма соҳалари меҳнаткашларининг шу йилги ва умуман беш йиллик план топшириқларини тўла ва ошириб бажаришга интилишлари, меҳнатда ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатида энг юқори кўрсаткичларга эришишлари шу план ва мажбуриятларда яққол акс этди.

Бу ватанпарварлик ташаббуслари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва комсомол Марказий Комитетининг юксак баҳоси ва маъқуллашига сазовор бўлди. 1975 йилги халқ хўжалик планини барвақт бажариш ҳамда тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугатиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси тўғрисида улар қабул қилган қарорларда меҳнаткашлар ташаббуси ва активлигини янада ривожлантириш муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилади. Қарор партия комитетларини, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органларини, коммунистлар ва комсомолларни, барча совет кишиларини мусобақа ҳозирги босқичининг мақсад ва вазифаларини равшан тушуниб олишларига имкон беради.

Ҳозирги вақтда КПСС Марказий Комитетининг иқтисодий сиёсат масалалари юзасидан қабул қилган қарорлари ҳамда Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларига амал қилган ҳолда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш — техника тараққиётини жадаллаштириш, сифат кўрсаткичларини яхшилаш учун актив курашни бутун ташкилий ва оммавий-сиёсий иш марказига қўйиш энг муҳим вазифадир. Камроқ чиқим қилиб, кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот берайлик, деган шиор социалистик мусобақа, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати миллион-миллион қатнашчиларининг шиоридир.

Бу йил индустрия, қурилиш ва транспорт меҳнатчилари олдида катта-катта вазифалар турибди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни 6,7 процент, юк оборотини 6,5 процент кўпайтириш, 113 миллиард сўм капитал маблағларни ўзлаштириш вазифаси турибди. Бу маблағнинг бултурги йил кўрсаткичларидан 7,3 процент ошиши кутилмоқда. Қора ва рангли металлургия, машинасозлик, кимё ва энергетика, кўмир, нефть, газ, енгил саноат ва озиқ-овқат саноатининг неча юзлаб янги корхоналари ишлаб турганлар қаторига қўшилмоғи лозим.

Мўлжалланган мақсадга эришиш индустрия ҳамма соҳалари, шунингдек қурилиш, транспорт ва хизмат доираси ходимларининг куч-ғайратлари ҳар бир корхона планни белгиланган номенклатура ва ассортиментда барвақт бажаришига сабот билан эришиб боришга сарфланмоғини тақозо қилади. Маҳсулот сифати тубдан яхшиланмоғи ҳамда унинг техникавий даражаси кўтарилмоғи, илғор техника ва технологияни жорий этиш асосида меҳнат унумдорлигини юксак суръатлар билан ўстиришни таъминламоғи, маҳсулот бирлигига материал ва меҳнат сарфи камайтирилмоғи керак. Капитал маблағлар самарадорлигини ошириш, ишга туширилувчи объектларнинг ишга тушишини тезлаштириш, мавжуд қувватлардан фойдаланишни яхшилаш ҳамда янги қувватларни ўзлаштириш муддатларини қисқартириш, ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилишни тезлаштириш жиддий эътиборга сазовордир.

Социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилаш, меҳнат коллективлари, ҳамма ишчилар ва хизматчилар зиммаларига олган мажбуриятларини муваффақиятли бажаришлари учун шарт-шароитларни яратиб бериш энг муҳим вазифа ҳисобланади. Партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотлари практикада текширувдан ўтган ва ўзини оқлаган мусобақа шаклларини янада такомиллаштириш, илғор тажрибаларни кенг ёйиш ва жорий этиш, илм-фан билан ишлаб чиқаришнинг ижодий ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш, ажойиб мураббийлик анъаналарини ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари лозим.

Меҳнатда ўрнак кўрсатганларни рағбатлантириш учун «1975 йилги социалистик мусобақа ғолиби» деган ягона Умумиттифоқ нишонини таъсис этишга қарор қилинди, мукофотлар белгиланди. Ишлаб чиқариш илғорларини «Тўққизинчи беш йиллик зарбдори» нишони билан мукофотлаш давом эттирилади. Бутуниттифоқ мусобақасида ғолиб чиққан коллективлар учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқларидан ташқари «Тўққизинчи беш йилликдаги шавкатли меҳнати учун» эсдалик нишони ҳам таъсис этилди. Алоҳида ўрнак кўрсатган меҳнаткашлар, шунингдек энг яхши корхоналар, қурилишлар ва ташкилотлар ҳукумат мукофотларига тақдим этилишга сазовор бўладилар.

Мусобақанинг бориши ва натижалари ошкора бўлишини таъминлаш, беш йиллик зарбдорларини, уларнинг иш тажрибалари ва методларини кўрсатиш учун матбуотимиз, телевидение, радио ва ҳужжатли киномизнинг қиладиган ишлари кўп. Меҳнат коллективларининг конкрет ҳаёт тарзи мисолида оммавий информация ва кўргазмали агитация воситалари орқали мусобақанинг тарбиявий ролини, ишчилар синфи, индустрия кўп миллионли меҳнатчилари армиясининг ифтихори ва шон-шуҳрати бўлган пешқадамларининг ўрнак кучини очиб бермоқ керак.

Саноат, қурилиш ва транспорт ходимлари шу йилги ва умуман беш йиллик топшириқларининг тўла ва ошириб бажарилиши учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтармоқдалар. Улар Ленин партиясининг илҳомлантирувчи чақириғига Ватан бахт-саодати, коммунизм тантанаси йўлидаги янгидан-янги зафарлар билан жавоб бермоқдалар.

(«Правда»нинг 13 апрелдаги бош мақоласи).

Технология жараёнларини янада интенсивлаштириш ва самарали технология жараёнларини кенг жорий этиш — Олмалиқ кон-металлургия комбинати коллективининг шиорига айланиб қолди. Корхонанинг илғор ишчиси Владимир Агафонов ҳар сменада 800 тоннагача металл қуйиб, мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Суратда: зарбдор ишчи В. Агафонов.

А. Тўраев фотоси.

ПАХТА ТОЗАЛОВЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Қува пахта тозалаш заводининг коллективи бу йил ҳар қачонгидан кўп маҳсулот ишлаб чиқаришга, сифатини яхшилашга, рентабелликни янада оширишга аҳд қилган. Тола ажратиш, момиқ тайёрлаш, тозалаш ва қуритиш сингари қатор ишлаб чиқариш цехларида ўтган йилнинг шу давридагига қараганда меҳнат унумдорлиги ошди, маҳсулот тайёрлаш суръати тезлашди. Завод коллективи бугунгача 7 минг тоннадан зиёд тола тайёрлади. Бу, ўтган йилнинг шу кунига қадар тайёрланган толадан сал кам 900 тонна кўпдир.

Белгиловчи йилда завод коллективи қувалик пахтакорлар етиштирган 55 минг тонна «оқ олтин»ни қабул қилиб олади, ундан ажратилган толанинг 70 процентини корхона чет элларга экспорт қилади. Яқинда Венгрия Халқ Республикаси билан Англияга 2705 тонна аъло сифатли тола жўнатилиб, ўн ойлик план-топшириқлари муддатидан анча олдин бажарилди.

КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатидан руҳланган пахта тозаловчилар ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай тўқимачиларга барвақт етказиб бериш учун астойдил ҳаракат қилишмоқда.

А. АБДУБАННОПОВ,
Фарғона области.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИНЧИ КОММУНИСТИК ЁШЛАР СОЮЗИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг 50 йиллиги тўғрисида» қарор қабул қилди. Қарорда уқтириб ўтиладики, республика меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллигини ҳамма жойда юксак сиёсий руҳ билан ва меҳнат ғайрати жўш урган вазиятда, катта интернационал байрам ҳамда халқлар ленинча дўстлиги тантанаси сифатида нишонладилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг табрикномасидан, Ўзбекистон ССРнинг Октябрь революцияси ордени билан мукофотланишидан руҳланган республика комсомоллари, ёшлари 1925 йил 5 апрелда тузилган Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг шонли 50 йиллигини кутиб олмоқда.

Республика комсомолининг олтин юбилейи — Ўзбекистоннинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида шонли воқеа, республика комсомоллари, ёшларининг, барча меҳнаткашларининг катта байрамидир. Ўзбекистон комсомолининг ярим асрда босиб ўтган йўли республиканинг, унинг Коммунистик партиясининг тарихи билан, халқнинг социализм ва коммунизм ғалабаси учун олиб борган кураши билан чамбарчас боғлангандир.

Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш йилларида минг-минглаб ишчи ва деҳқон ёшлари Коммунистик партиянинг даъватига жавобан қўлларига қурол олиб социалистик Ватанни қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар. Қаҳрамон комсомоллар — Абдулвоҳид Увайсов, Абдуллахон Бобохонов, Абдулла Набиев, Петр Тузов, халқ бахт-саодати учун курашган бошқа кўпгина жасур ёшларнинг номини тарих ардоқлаб асрамоқда.

Республика халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар юз минглаб ёш ватанпарварларнинг номи билан боғлангандир. Қишлоқларнинг қиёфасини ўзгартиришга, камбағал деҳқонларни ва ўрта ҳолларни коллектив хўжаликларга жалб этишга комсомол бебаҳо ҳисса қўшди.

Ўзбекистон комсомоли социалистик қурилиш жараёнида ўсди ва чиниқди. Миллион-миллион меҳнаткашлар, партия ва совет ходимлари, кўплаб хўжалик раҳбарлари, фан ва маданият арбоблари комсомол ташкилотларида гражданлик камолоти мактабини ўтдилар. Комсомолда тарбияланган минг-минглаб ёшлар КПСС сафига қабул қилиндилар.

Комсомоллар Улуғ Ватан уруши йилларида юксак маънавий фазилат, социалистик Ватанга, жонажон Коммунистик партияга чексиз садоқат намунасини кўрсатдилар. Ўзбекистон комсомоли Ватанни мудофаа қилиш учун 220 минг кишини ёки бутун ташкилот аъзоларининг 65 процентидан кўпрогини сафарбар этди.

Оташин йилларнинг қаҳрамонлиги кундалик меҳнатда ғайрат-шижоат билан алмаштирилди. Республика комсомоли янги саноат марказлари — Олмалиқ, Бекобод, Ангрен, Навоий шаҳарларини барпо этишда актив қатнашди. Комсомолнинг йўлланмаси билан минг-минглаб йигит ва қизлар Фарҳод гидроэлектрстанцияси, Фарғона нефть тозалаш заводи, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Бухоро — Самарқанд — Тошкент, Бухоро — Урал ва Ўрта Осиё — Марказ газопроводи қурилишларига юборилди.

Ҳозирги вақтда республика комсомол ташкилоти ўз сафларида 1,5 миллиондан зиёд йигит ва қизни бирлаштирган. Ҳар бир корхона, қурилишда, ҳар бир колхоз, совхозда, ўқув юрти ва илмий марказда коммунистик ёшларнинг уюшган отряди ишлаб турибди. 110 мингга яқин йигит ва қиз «Коммунистик меҳнат зарбдори» фахрий унвонига сазовор бўлди. «Ёшларнинг зарбдор меҳнати, маҳорат ва изланиши — беш йилликка!» деган шиор остидаги ватанпарварлик ҳаракатида қатнашиб, олти мингдан кўпроқ ишчи ёшлар тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли тугалладилар.

Комсомол энг муҳим халқ хўжалик қурилишларини оталиққа олган.

Комсомол ташкилотлари қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун курашда фаол қатнашмоқдалар. Мирзачўл, Қарши ва Сурхон-Шеробод даштларидаги қўриқ ва бўз ерларнинг ўзлаштирилганлиги, Ўзбекистон комсомолининг меҳнат йилномасига ёзилган ёрқин саҳифадир. Қўриқ ер — меҳнат қаҳрамонлигининг рамзи, ёшларни интернационализм руҳида тарбиялаш, ғоявий ва сиёсий жиҳатдан чиниқтиришнинг ажойиб мактаби бўлиб қолди.

Республика комсомоли пахтани машинада теришни оталиққа олган. Ўтган йили 5 миллион 330 минг тонна пахтани етиштириш ва тайёрлашдан иборат умумхалқ ишига комсомол катта ҳисса қўшди. Икки мингдан кўпроқ комсомол-ёшлар коллективлари маккажўхорикорликни юксалтириш учун кураш ҳаракатида қатнашмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг республика маккажўхорикор ёшлар слёти иштирокчиларига йўллаган табрикномаси бу йўлдаги курашга қудратли мадад берди.

Ёшлар ижтимоий-сиёсий ҳаётда тобора актив қатнашмоқдалар. Советларнинг 27 мингдан ортиқ депутатлари комсомол ёшидаги кишилардир. Ўнг минглаб йигит ва қизлар комсомол, касаба союз ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларида ишламоқдалар.

Янгиариқ ва Ильич район комсомол ташкилотларининг Меҳнат Қизил Байроқ орденлари билан, Чирчиқ шаҳар комсомол ташкилотининг «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланганлиги меҳнатда ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда эришилган катта муваффақиятлар эътироф этилганлигининг далилидир.

Партия, унинг ленинчи Марказий Комитети ёшларни тарбиялаш масалаларига ҳамиша катта аҳамият бериб келди ва аҳамият бермоқда. «ВЛКСМнинг 50 йиллиги ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги вазифалар тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарори, КПСС Марказий Комитетининг комсомол XVII съездига йўллаган табрикномаси ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу съездда сўзлаган нутқи ёшлар ўртасида олиб бориладиган ҳамма ишларни яхшилашда жуда катта аҳамиятга эгадир.

Ўзбекистон комсомоли ҳамиша Ўзбекистон Компартиясининг актив ёрдамчиси ва жанговар резерви бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг XX съезди йигит ва қизларнинг Ленин ишига, Коммунистик партияга садоқатини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатди. Серқуёш республикамиз комсомоллари ўзининг шонли юбилейини сиёсий жиҳатдан етук, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланган ҳолда, Коммунистик партиянинг ҳар бир топшириғини бажаришга тайёр туриб кутиб олмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг 50 йиллиги байрамини республика комсомоллари ва ёшларининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагига янада жипслашуви, В. И. Ленин васиятларига чексиз садоқат, КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажариш учун, коммунизм қуриш учун курашда совет кишилари барча авлодларининг бирлиги ва давомийлиги белгиси остида 1975 йил май ойида ўтказиш тўғрисида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг таклифини қабул қилди.

Область, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига, Туркистон Ҳарбий округининг сиёсий бошқармасига Ўзбекистон ЛКСМ 50 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда комсомол ташкилотларига амалий ёрдам бериш, йигит ва қизларнинг республика комсомоли юбилейини корхоналарда, қурилишларда, колхоз ва совхозларда зарбдор меҳнат қилиш, аъло ва яхши ўқиш билан, ижтимоий-сиёсий активликни кучайтириш билан нишонлаш йўлидаги интилишларини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш топширилди.

Ёшлар ўртасида олиб бориладиган барча партиявий ишлар, дейилади қарорда КПСС XXIV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг ВЛКСМ XVII съездига йўллаган табрикномасида ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг

(Давоми иккинчи бетда).

«СОЮЗ-17» КЕМАСИНИНГ ЭКИПАЖИ «САЛЮТ-4» ИЛМИЙ СТАНЦИЯСИ ИЧИДА

ТАСС АХБОРОТИ

1975 йил 12 январда «Союз-17» транспорт кемаси «Салют-4» орбитал илмий станцияси билан туташтирилди. Космонавтлар Губарев ва Гречко ўртоқлар станция ичига кўчиб ўтгач Ер атрофи космик фазосида учувчи бошқараётган «Салют-4» илмий станцияси ишлай бошлади.

Космик аппаратларни туташтириш процесси икки босқичда ўтказилди. Олисдан яқинлашиш участкасида «Союз-17» транспорт кемаси бортдаги воситалар ёрдами билан автомат тарзда бошқарилди. 100 метр масофадан кемани станцияга яқинлаштириш ва туташтириш ишларини экипажнинг ўзи бажарди. Туташтиришдан сўнг космонавтлар станциянинг бортидаги системаларни текшириб чиқдилар, ички туйнукни очдилар ва станция хонасига ўтдилар.

Учувчи бошқарадиган «Салют-4» илмий станцияси экипажининг иш программасида:

— космик фазодаги физик процессслар ва ҳодисаларни тадқиқ этиш;

— халқ хўжалиги манфаатларини кўзловчи маълумотлар олиш учун Ер юзидаги геологик-морфологик объектларни, атмосферада ҳосил бўлувчи нарсалар ва ҳодисаларни кузатиш;

— медицина-биологик тадқиқотлар ўтказиш;

— станциянинг, борт системалари ва аппаратларининг такомиллаштирилган конструкцияларини синаб кўриш кўзда тутилади.

Губарев ва Гречко ўртоқлар орбитада маневрлар бажаргач ва аппаратларни туташтиргач, ўзларини яхши ҳис қиляптилар, бортдаги системалар нормал ишлаб турибди.

«Салют-4» орбитал станциясининг экипажи белгиланган программани бажаришга киришди.

«САЛЮТ-4» ИЛМИЙ СТАНЦИЯСИНИНГ ПАРВОЗИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 13 январь. (ТАСС). Москва вақти билан соат 12 гача «Салют-4» орбитал илмий станцияси Ер атрофини 288 марта, шу жумладан космонавтлар билан 18 марта айланиб учди. Станциянинг ҳаракат траекторияси параметрлари қуйидагича:

— Ер юзидан максимал узоқлашуви (апогейида) — 355 километр;

— Ер юзидан минимал узоқлашуви (перигейида) — 342 километр;

— айланиш даври — 91,3 минут;

— орбитанинг оғиши — 51,6 градус.

Иккинчи иш кунида учиш программасини бажариш давомида космонавтлар Губарев ва Гречко «Салют-4» станцияси ичида станция аппаратларини ишга шайлаш, борт системаларини ва илмий аппаратларни текшириш операцияларини ўтказдилар.

Экипажнинг ахборотига, телеметрия информацияси маълумотларига қараганда, космонавтлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. Бортдаги ҳамма системалар нормал ишлаб турибди.

«Салют-4» орбитал илмий станцияси экипажининг иккинчи иш куни эрталаб соат 10 да тугади. Москва вақти билан соат 16 дан 30 минут ўтгунга қадар станция Совет Иттифоқи территориясидан радио орқали алоқа боғланадиган зона ташқарисида учади. Шу вақтда учишни кузатиш ва телеметрия информациясини станция бортидан қабул қилиш Атлантика океани акваториясида турган «Академик Сергей Королев» илмий-тадқиқот станцияси томонидан амалга оширилади. Қабул қилинган информация «Молния» алоқа йўлдоши орқали учишни бошқариш марказига юборилади.

ВАЪДАГА ВАФО

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати бизларни ғоят руҳлантириб юборди. Шу кеча-кундузда совхозимиз, шу жумладан бизнинг бўлим меҳнаткашлари беш йилликнинг якунловчи йили ҳосилига пухта замин яратмоқда. Ўтган йили биз 800 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштиришга муваффақ бўлган эдик. Етиштирилган ҳосилнинг деярли ҳаммаси машиналар билан териб олинди. Биз бу йил ҳар қачонгидан ҳам фидокорона меҳнат қилишга ҳамда ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказишга азми қарор қилдик. Бўлим меҳнаткашлари партиямиз Марказий Комитетининг Мурожаатини пухта ўрганмоқдалар ва ўзларининг иш фаолиятларини ана шу Мурожаат асосида ташкил этмоқдалар. Бўлимдаги Ўрозбой Асроров Турсун Аҳмедов каби бригада коллективлари ҳосилдорликни 40-45 центнерга етказишга аҳд қилдилар. Шу кеча-кундузда бўлимимиз далаларида иш қизғин. Ерларга яхоб бериш, далаларга маҳаллий ўғит чиқариш каби ишлар жадал олиб борилялти. Биз ўз сўзимизнинг устидан чиқиш учун барча имкониятларни ишга соляпмиз.

Эргаш ЭШМУРОДОВ,
Ильич районидаги Герман Титов номли совхознинг 7-бўлим бошқарувчиси.

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИНЧИ КОММУНИСТИК ЁШЛАР СОЮЗИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

съездда сўзлаган нутқида белгиланган вазифаларни муваффақиятли бажаришга кўмаклашуви, жанговар ҳужумкор руҳда бўлиши, ёшларнинг ўсиб бораётган умумий таълим, сиёсий ва маданий даражасига мувофиқ бўлиши, турли категориядаги ишчи, колхозчи ёшлар, ўқувчилар, студентларнинг, ёш зиёлилар ва хизматчиларнинг манфаатлари ҳамда талаб эхтиёжларини ҳисобга олиши керак. Партия ташкилотларининг ҳозирги шароитда йигит ва қизларни тарбиялаш масалалари билан кампания тарзида эмас, балки чуқур ўйлаб ва доимий шуғулланишлари, эришган муваффақиятларга ҳам, шунингдек ҳал қилинмаган проблемаларга ҳам уларнинг тўғри баҳо беришига, сўз билан ишнинг бирлиги қарор топишига кўмаклашишлари айниқса муҳимдир.

Энг яхши кадрларни, чуқур билимларга ва турмуш тажрибасига эга бўлган кишиларни ёшлар ўртасида ишлашга жалб этиш — партия ташкилотларининг бурчидир.

Қарорда ёшларнинг марксча-ленинча назария асосларини, КПСС ҳужжатларини яхши ўрганишига эришиш, комсомол сиёсий ўқуви системасини тинмай такомиллаштириш, унга партия билан комсомолнинг ёшлар ўртасида олиб борадиган идеология ишининг энг муҳим воситаси деб қараш зарурлиги уқтириб ўтилади. Партия комитетлари комсомол сиёсий маорифи системаси учун пропагандистлар танлаш ва тайёрлашни анча яхшилашлари, уларнинг мунтазам суратда назарий ва методик ўқишини йўлга қўйишлари лозим.

Ёшлар ўртасида идеология ишининг самарадорлиги кўп жиҳатдан партиявий йўналишга боғлиқдир. Ҳар бир коммунист, партия, хўжалик раҳбари комсомоллар ва ёшлар билан мунтазам равишда учрашиб туриши, уларга КПСС ва Совет ҳукуматининг сиёсатини тушунтириши, у қизиқтирувчи саволларга далиллар келтириб ва ҳаққоний жавоб бериши лозим.

Оммавий ахборотнинг барча воситаларидан — матбуот, телевидение ва радиодан ёшларни тарбиялаш соҳасида яхши ва муайян мақсадни кўзлаб фойдаланиш керак. Республика, область, шаҳар, район газеталарининг, ижтимоий-сиёсий ва адабий-бадиий журналларнинг редакциялари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитети, Ўзбекистон комсомоли 50 йиллиги байрамига қандай тайёргарлик кўрилаётганлигини, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш проблемаларини, комсомол ташкилотларининг ишларини, комсомолга партиявий раҳбарлик практикасини кенг ва мунтазам ёритишлари лозим.

Партия ва комсомол комитетлари комсомол ва ёшларни Коммунистик партия ва совет халқининг революцион, жанговар, меҳнат ва интернационал анъаналари руҳида тарбиялаш ишларини кучайтиришлари керак. Улуғ Ватан урушида совет халқи ғалабасининг 30 йиллигини муносиб кутиб олиш, шонли юбилейни беш йилликнинг меҳнат фронтида жуда катта ғалабалар билан нишонлаш — комсомол комитетларининг жанговар вазифаси, ҳар бир комсомолнинг, ҳар бир йигит ва қизнинг муқаддас бурчидир.

Партия комитетлари ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, дейилади яна қарорда, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, фан-техника революцияси муваффақиятларини жорий этиш соҳасидаги ишларга комсомол ташкилотларини янада фаол жалб этишлари, «Камроқ чиқим қилиб, кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот берайлик», деган шиор остидаги мусобақага «Ёшларнинг зарбдор меҳнати, маҳорат ва изланиш — беш йилликка». ташаббусларини кенг пропаганда қилиш ва шиори остидаги ҳаракатга ёшларни ёппасига сиёсий ишларни кучайтириш, бу ҳаракатларнинг таъсирчанлигини ошириш, ёшларнинг ташаббусларини кенг пропаганда қилиш ва қўллаб-қувватлаш тўққизинчи беш йиллик зарбдор комсомол қурилишлари деб эълон қилинган энг муҳим халқ хўжалик объектлари устидан оталиқни кучайтириш, пахтачиликни, ғаллачиликни ва чорвачиликни янада юксалтиришда актив қатнашишларини таъминлаш керак.

Ўзбекистон комсомолининг 50 йиллиги шарафига саноат, транспорт, алоқа корхоналарида, қурилишларда, совхоз ва колхозларда беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун, ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг сифатини яхшилаш, ички резервлардан самарали фойдаланиш учун меҳнаткаш ёшларнинг социалистик мусобақасини кучайтириш лозим.

Партия, комсомол, касаба союз ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари йигитлар ва қизларнинг профессионал маҳоратини оширишга, ишлаб чиқариш малакасини ошириш, ижодий серунум меҳнат қилиш учун зарур шароит яратишга, ўз касбига меҳр-муҳаббатни кучайтиришга кўпроқ эътибор беришлари лозим. Умумий таълимга ишчи ва қишлоқ ёшларининг сиёсий билимини оширишнинг энг муҳим воситаси деб қараш керак. Билимни оширишга ва касбларни эгаллаш учун шарт-шароит яратишга алоҳида эътибор берилсин.

Партия ва комсомол ташкилотлари, педагогика коллективлари профессор-ўқитувчилар составни мактабларда, ҳунар-техника билим юртларида, олий мактаблар ва ўрта махсус ўқув юртларида таълим ва тарбия ишларини яхшилашлари лозим. Пионер ташкилотларига кўпроқ эътибор берилсин.

Социалистик Ватанни ҳимоя қилиш — совет ёшларининг муқаддас бурчидир. Комсомол ташкилотлари, дейилади қарорда, Совет Армияси билан оталиқ алоқаларини бундан кейин ҳам кучайтиришлари, ҳарбий таълимни амалга оширишда ҳарбий хизматга чақирилувчиларни тайёрлашда актив қатнашишлари керак.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетига ҳамда республика ДОСААФ комитетига, ёшларни физкультура ва спорт машғулотларига кенг жалб этиш, йигитлар ва қизларнинг ГТО комплексини оммавий суратда топширишлари соҳасидаги ишни кучайтириш, йигит ва қизларни ДОСААФ ишига жалб этиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига ёшларда юксак бадиий дидни шакллантиришда, уларнинг қобилияти ва талантини намоён қилишда клублар, маданият уйлари, кутубхоналарнинг имкониятларидан тўлиқ ва самарали фойдаланиш, комсомолнинг ижодий союзлар билан биргаликда олиб борадиган ишларини янада ривожлантириш, ижодкор ёш зиёлиларнинг ғоявий савиясини, маҳоратини ошириш, ижтимоий-сиёсий активлигини кучайтириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиш таклиф этилди.

Область, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига комсомол ташкилотларига партиявий раҳбарлик савиясини ошириш, уларнинг иш услуби ва методини такомиллаштириш аввало ишлаб чиқаришда ва ижтимоий ҳаётда ўзини актив кўрсатган комсомоллар ҳисобига КПСС сафларини янада тўлдириш борасида кун сайин ғамхўрлик қилиш топширилди.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, республика министрликлари ва идоралари, илмий муассасалар, ўқув юртлари, ижодий союзлар ва ташкилотларга Ўзбекистон комсомолининг 50 йиллиги байрамига тайёргарлик ва уни ўтказишга доир конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш, бу тадбирларни амалга ошириш учун актив иш олиб бориш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига тайёргарлик ва уни ўтказиш даврида бу борада тўпланган ижобий тажрибалардан кенг фойдаланиш топширилди.

* * *

Қарорнинг охирида бундай дейилади: Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика комсомолларини, барча йигит ва қизларни Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг бўлажак ярим асрлик юбилейини хўжалик ва маданий қурилишда, КПСС XXIV съездида, КПСС Марказий Комитетининг комсомол XVII съездига йўллаган табрикномасида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг съезддаги нутқида қўйилган вазифаларни бажаришда янги-янги муваффақиятлар билан нишонлашга чақиради ва комсомоллар, барча ёшлар бундан кейин ҳам севимли Ватанимизнинг шон-шуҳрати йўлида, коммунизм тантанаси йўлида фидокорона меҳнат қилади, жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагига янада маҳкамроқ жипслашади, деб қатъий ишонч билдиради.

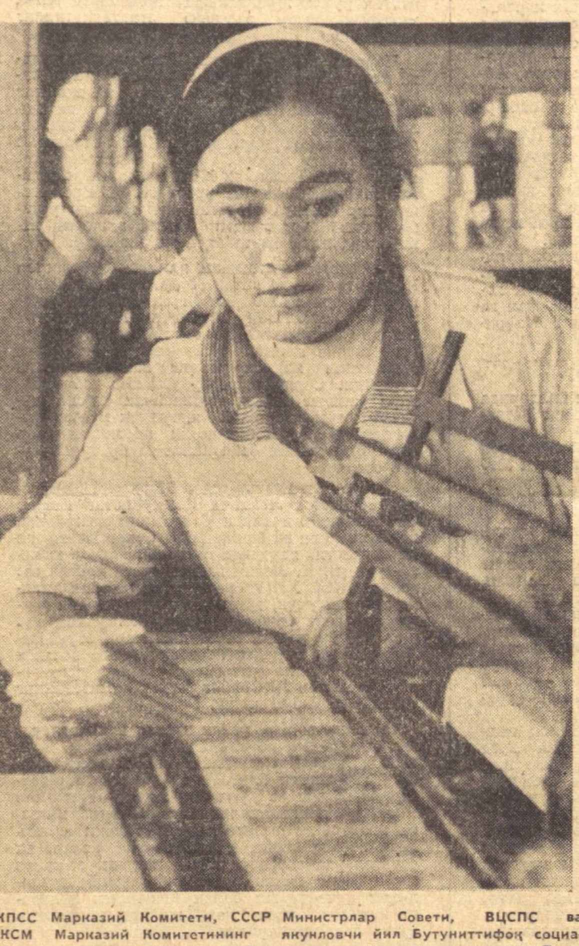

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг якунловчи йил Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қароридан руҳланган Янгийўл кондитер ва ачитки маҳсулотлар бирлашмаси коллективи озиқ-овқат маҳсулотлари сифатини яхшилаш, хом ашё ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланишга аҳд қилди. Суратда: корхонанинг илғор ишчиси Мавжуда Абдуғаффорова.

А. Тўраев фотоси.

ЮКСАК МАРРАЛАР

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ СИРДАРЁ ГРЭСИ ҚУРУВЧИЛАРИ, МОНТАЖЧИЛАРИ ВА ИШЧИЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Сирдарё ГРЭСи қурувчилари, монтажчилари ва ишчиларининг коллективлари КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг, СССР Олий Совети иккинчи сессиясининг қарорларини ва КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини баланд руҳ билан қабул қилдилар.

Биз КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, социалистик мусобақани кенг авж олдириб, беш йилликнинг белгиловчи йилида меҳнатда янги муваффақиятларга эришдик. Дастлабки иккита энергия блоки беш миллиард киловатт-соатдан зиёд энергия ишлаб чиқарди. 300 минг киловатт-қувватли учинчи агрегат муддатидан илгари ишга туширилди.

Биз КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан ўз зиммамизга қуйидаги социалистик мажбуриятларни оламиз:

— йиллик планни барча техника-вий-иқтисодий кўрсаткичлари бўйича барвақт, 1975 йилнинг 22 декабрида, электр энергия ишлаб чиқариш юзасидан беш йиллик топшириқни эса 1 июлгача бажарамиз. Йиллик пландан ташқари 300 миллион киловатт-соат электр энергия ҳосил қиламиз;

— учинчи энергия блокининг лойиҳада белгиланган қувватини норматив муддатидан олти ой аввал ўзлаштирамиз;

— бош пудрат бўйича қурилиш-монтаж ишларининг йиллик планини муддатидан илгари, 22 декабргача бажарамиз. Пландан ташқари 0,5 миллион сўмликдан кўпроқ маблағни ўзлаштирамиз;

— 300 минг киловатт қувватли тўртинчи энергия блокини беш йиллик пландан ташқари муддатидан олдин 1975 йил 7 ноябргача ишга туширамиз ва бу билан 1 миллион 200 минг киловатт қувватли электр станциянинг биринчи навбатини қуришни тугаллаймиз;

— пландан ташқари 2 минг квадрат метр уй-жойни, 280 ўринли болалар боғча-яслисини Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг 30 йиллиги кунигача, касалхона шаҳарчасида 25 ўринли корпусни Улуғ Октябрнинг 58 йиллигигача, ҳунар-техника билим юртини янги ўқув йилигача фойдаланишга топширамиз;

— белгиланган қувватнинг 1000 киловатт ҳисобига саноат—ишлаб чиқариш ходимлари сонини 5 процент камайтирамиз. Қурилиш таннархини камайтиришга эришамиз ва пландан ташқари 50 минг сўмлик фойда оламиз;

— қурилишда меҳнат унумдорлигини планда белгиланганига нисбатан 1 процент оширамиз, қурилиш-монтаж ишларининг планини 50 минг сўм ошириб бажарамиз;

— техника тараққиёти ва станцияда ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш юзасидан тадбирларни жорий этиш ҳисобига 300 минг сўм маблағни тежаб қоламиз. Рационализаторлик таклифларини жорий этишдан эса 80 минг сўм пулни тежаймиз;

— машина-ускуналарнинг рационал режимда ишлаши ҳисобига берилган 1 киловатт-соат электр энергияга сарфланадиган ёқилғини 0,7 грамм камайтирамиз ва 500 тонна шартли ёқилғини тежаб қолинишини таъминлаймиз; шахсий эҳтиёжлар учун истеъмол қилинадиган энергиядан 0,7 миллион киловатт-соат электр энергияни тежаймиз;

— 270 ишчига янги касбларни ўргатамиз; 550 ходимнинг малакасини оширамиз, 600 кишини иқтисодий таълимнинг турли формаларига жалб этамиз.

Биз Сирдарё область Янгиер районидаги «Фарҳод» совхозига кўрсатаётган оталиқ ёрдамини кучайтириш мажбуриятини оламиз.

Сирдарё ГРЭСи қурувчилари, монтажчилари ва ишчиларининг коллективлари республиканинг барча энергетикларини тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришга, КПССнинг XXV съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съездини зарбдорларча меҳнат қилиш билан кутиб олишга даъват этадилар.

Биз КПСС ленинчи Марказий Комитети ва Совет ҳукуматини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматини бутун ғайратимизни, куч ва билимимизни КПСС XXIV съезди режаларини бажаришга сарфлаймиз, деб ишонтирамиз.

Ушбу социалистик мажбуриятлар СССР 50 йиллиги номли Сирдарё ГРЭСи қурувчилари, монтажчилари ва ишчилари коллективларининг митингида муҳокама этилиб қабул қилинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ 19-«КАШКАДАРЬЯСЕЛЬСТРОЙ» ҚУРИЛИШ ТРЕСТИ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

19-«Кашкадарьяоблсельстрой» трестининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб ва тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, тўрт йиллик программани 1974 йил 21 майда тугалладилар, йиллик планни эса 11 декабрда адо этдилар. Топшириққа қўшимча суратда бир миллион сўмлик ҳажмида қурилиш-монтаж ишлари бажарилди.

КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг, СССР Олий Совети сессиясининг қарорларидан, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан илҳомланган трест қурувчилари коллективи ўз зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

— қурилиш-монтаж ишлари ҳажми юзасидан беш йиллик планни 1975 йил 1 июлгача, йиллик планни эса 15 декабрда бажарамиз. Қўшимча равишда 1,5 миллион сўмлик ҳажмида иш бажарилишини таъминлаймиз. Қишлоқ хўжалиги, озиқ-овқат, енгил саноат, гўшт ва сут саноати министрликлари объектлари бўйича пудрат ишларининг йиллик планини муддатидан илгари, 5 декабргача бажарамиз;

— Косон ва Қарши бўрдоқичилик пунктларида, Қамаши ва Ульянов тайёрлов пунктларида 2000 бош қорамолга мўлжалланган фермаларни, шу жумладан, 600 бош қорамолга мўлжалланган фермаларни муддатидан илгари, 1 майгача фойдаланишга топширишни таъминлаймиз. Икки минг бош чўчқага мўлжалланган чўчқахоналарни белгиланган муддатдан уч ой илгари ишга туширамиз. Косон ва Яккабоғ районларида ҳар бири 600 ўринли қишлоқ ҳунар-техника билим юртларини муддатидан аввал ишга туширишни таъминлаймиз;

— 45 минг квадрат метр ҳажмдаги уй-жойлар қуриш йиллик планини бажарамиз ва 800 квадрат метр уй-жой майдонини пландан ташқари фойдаланишга топширамиз;

— «Шаҳрисабз» совхозида 320 ўринли мактабни ҳамда Карл Маркс номли ва «Ақробод» совхозларида 190 ўринли болалар боғчаларини пландан ташқари қуриб фойдаланишга топширамиз;

— меҳнат унумдорлигини планда белгиланганидан 0,3 процент оширамиз, шунинг ҳисобига қурилиш-монтаж ишлари ҳажмини ўстиришнинг 86 процентига эришамиз;

— қурилиш ишларини механизациялаштириш топшириғини ошириб бажарамиз. Ер қазиш ишлари бўйича қўл меҳнати сарфини 1974 йилдагига нисбатан 4 процент, бетон ишлари бўйича 1,5 процент, бўёқчилик ва сувоқчилик ишлари бўйича 1,6 процент камайтирамиз;

— индустрлаш ва механизациялаш даражасини ошириш, иш вақтининг нобуд бўлишини қисқартириш асосида қурилиш-монтаж ишлари таннархини топшириқда белгиланганидан 0,6 процент камайтирамиз;

— прогрессив материаллар ва конструкцияларни қўлланиш, технологияга қатъий риоя қилиш ҳисобига ишларнинг сифатини яхшилаймиз ва объектларнинг 80 процентини «яхши» ва «аъло» баҳолар билан ишга туширилишини таъминлаймиз;

— Н. Злобин методи асосида бригада пудратини жорий этишни давом эттирамиз: 20 бригадани ана шу усулда ишлашга ўтказамиз;

— моддий ресурслардан рационал фойдаланиш учун мусобақани авж олдирамиз. 254 тонна цемент, 42 тонна металл, 135 куб метр ёғоч-тахта, 150 минг дона ғишт тежаб қолишга эришамиз. Тежаб қолинган материаллар ҳисобига К. Маркс номли совхозда 50 ўринли болалар боғчасини қурамиз;

— 81 минг сўм шартли йиллик иқтисодий самара берадиган рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этамиз;

— қурувчиларнинг уй-жой маиший шароитларини яхшилаш ва кадрларнинг қўнимсизлигини камайтириш мақсадида жами саҳни 3150 квадрат метр келадиган шахсий уйлар қурамиз. 150 кишига бинокорлик касбларини ўргатамиз, 200 кишининг малакасини оширамиз.

19-қурилиш трестининг коллективи республикадаги барча қишлоқ қурувчиларига мурожаат қилиб, уларни «кам чиқим қилиб кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот берайлик» деган, шиор остида социалистик мусобақани кенг авж олдириб юборишга ва тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили бўлган 1975 йил топшириғини муддатидан илгари бажаришга даъват этади.

Ушбу социалистик мажбуриятлар Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 19-«Кашкадарьяоблсельстрой» қурилиш тресги ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг йиғилишларида муҳокама этилиб қабул қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР БУХОРО ОБЛАСТИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ «НАРПАЙ» СОВХОЗИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан илҳомланган Бухоро областидаги Ленин орденли «Нарпай» совхозининг меҳнатчилари тўққизинчи беш йилликниг якунловчи йили вазифаларини бажаришга зўр ғайрат билан киришдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатида деҳқонларнинг меҳнатига юксак баҳо берилган. «Нарпай» совхозининг коллективи 1974 йилда пахтадан рекорд ҳосил олди. 5 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан қарийб 43 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Ватан омборларига 21.363 тонна «оқ олтин» топширилди. Тўққизинчи беш йиллик топшириқлари тўрт йилда бажарилди, давлат жами 65,5 минг тонна ёки беш йиллик учун халқ хўжалик планида кўзда тутилганидан 3 минг тонна кўп пахта олди. Қўлга киритилган бу муваффақиятларда пахтачиликка комплекс механизациянинг жорий этилиши жуда катта роль ўйнади. Ҳосилнинг асосий қисми машиналар билан териб олинди.

Совхоз чорвадорлари ҳам яхши натижаларга эришдилар. Гўшт, тухум, жун, қоракўл тери ва пилла етиштириш ҳамда давлатга сотиш юзасидан беш йиллик топшириқлари муддатидан олдин бажарилди.

1974 йилда совхоз 5 миллион сум фойда олди.

Совхоз меҳнатчилари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини муҳокама этиб, ўтган йилнинг якунларини яна бир бор чуқур таҳлил қилдилар ва 1975 йил учун ўз зиммаларига қуйидаги оширилган мажбуриятларни олдилар: беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар гектар ердан камида 45 центнердан пахта, 40 центнердан дон, 250 центнердан сабзавот, 240 центнердан қовун-тарвуз, 150 центнердан беда пичани оламиз.

Бу йил давлатга 22 минг тонна пахта, 250 тонна дон, 600 тонна сабзавот, 650 тонна қовун-тарвуз, 265 тонна гўшт, 1400 тонна сут, 20 тонна пилла сотамиз. Бу эса планда кўзда тутилганидан анча кўпдир.

Совхозда бу йил бутун қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаш даражасини янада юксалтириш мўлжалланмоқда. Ҳозир хўжалик деҳқонлари кўкламги экиш кампаниясига тайёргарлик кўрмоқдалар. Бутун экин майдони юқори сифатли ҳайдалди. Органик ўғитларни тайёрлаш ва ташиш давом этмоқда, суғориш шохобчаларини тозалаш тугай деб қолди, ерларнинг шўри ювилмоқда.

Биз қанчалик яхши ишласак, севимли Ватанимиз шу қадар бой ва бақувват бўлишини, ҳаётимиз шу қадар фаровон бўлишини яхши биламиз. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг биз, қишлоқ меҳнатчилари тўғрисидаги оталарча ғамхўрлигига меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш билан жавоб берамиз.

Ушбу мажбуриятлар совхоз ишчилари коллективида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

МУРОЖААТДАН РУҲЛАНИБ

Республикамиз шаҳар ва қишлоқларида кўпдан-кўп сув иншоотлари ва бошқа йирик объектлар барпо этиляпти. Улар учун зарур бўлган машина-ускуналар, турли хил механизмларни тезроқ етказиб бериш темир йўлчилардан катта масъулият талаб қилади. Буни қалбдан ҳис этган локомотивчилар бригадалари янги йилнинг илк кунларидан бошлаб социалистик мусобақа байроғини баланд кўтардилар.

Халқ хўжалиги юкларини ташишни тезлаштиришда Тошкент, Ховос, Когон, Фарғона ва Қўқон локомотивчилар бригадалари алоҳида ғайрат ва ташаббус кўрсатмоқдалар. Ўрта Осиё темир йўл коллективи яқиндагина эълон қилинган КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига амалий иш билан жавоб бериш учун астойдил курашиб, якунловчи йилнинг январь ойи биринчи ҳафтаси планини муддатидан олдин бажардилар. Ҳозир магистралда қўшимча юк ортиш учун ҳар куни 250 тагача вагон бўшатиб берилмоқда. Юк поездларининг ўртача оғирлиги пландагидан 30-35 тонна кўпайди. Бундай муваффақиятларга локомотивчилар бригадаларининг тепловозларни моҳирлик билан бошқараётгани туфайли эришилмоқда.

Ҳ. СУЛТОНОВ.

БАРЧА РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА ТУШИРАЙЛИК

Тошкент тўқимачилик комбинатининг меҳнатчилари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини ғоят маъқуллаб кутиб олдилар. Ип йигирувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева комбинат кўп минг кишилик коллективининг фикр-ўйлари ва ҳис-туйғуларини ифодалаб, бундай деди:

— Мурожаатнинг беш йиллик тўрт йили мобайнида коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда олға қараб катта қадам қўйилди, деган сўзлари ҳаммамизни қувонтиради ва руҳлантиради. Партия XXIV съездининг қатнашчиси бўлган мен шу давр ичида съезд белгилаб берган улуғвор бунёдкорлик программасини бажариш йўлида кўп иш қилинганлигини зўр мамнуният билан таъкидлаб ўтмоқчиман. Биз қўлга киритган барча муваффақиятлар шундан яққол далолат берадики, партиянинг халқ турмуши моддий ва маданий даражасини оширишга қаратилган йўли конкрет, амалий ишларда рўёбга чиқарилмоқда.

Беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида мен меҳнат унумдорлигини анча оширдим, маҳсулот сифатини янада яхшилашга эришдим. Мен 1974 йилда нормадаги 1160 урчуқ ўрнига 2400 урчуққа хизмат қилдим. Ҳозир 1978 йилнинг январь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдаман.

Энди партия Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорларига, КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатига амал қилиб ўз кўрсаткичларимни яна ҳам оширмоқчиман. Ёз фасли бошигача яна бир йиллик планни бажариш ниятидаман. Менинг бу режам ишлаб чиқариш имкониятларимизнинг аниқ ҳисоб-китобига асосланади. Эришилган суръатлар нақадар юқори бўлса ҳам, лекин арқоқли ғалтакларни алмаштириш вақтини қисқартириш, ипларни тезроқ улаш ҳисобига минут ва соатларни тежаш мумкин.

Мен шахсий топшириқларни ошириб бажаришнигина эмас, балки илғор тажрибани эгаллашда ёш ишчи хотин-қизларга ёрдам беришни ҳам ўз бурчим деб ҳисоблайман. Мен аминманки, бошқа тажрибали ишчилар ҳам яхши анъанага кўра, орқада қолаётган ходимларни бу йил ҳам оталиққа оладилар. КПСС Марказий Комитетининг Мурожаати талаб қилганидек, кам харж қилиб, кўпроқ, яхшироқ сифатли маҳсулот бериш учун биргаликда қўлимиздан келган ҳамма ишларни қиламиз. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ маорифини ривожлантириш ҳамда ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР маориф министрининг ўринбосари Насриддин Раҳмонович **Раҳмонов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвонини берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика совет ва план органларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Давлат план комитети кадрлар бўлимининг бошлиғи Малик Абдураҳмонович **Ҳамроев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика ички ишлар органларида кўп йиллар самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан меҳнаткашлар депутатлари Фарғона область совети ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи Салим Зокирович **Собиров**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада футболни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан «Пахтакор» футбол командасининг катта тренери Вячеслав Дмитриевич **Соловьев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

„СОЮЗ-17": КОСМИК ЭКИПАЖ

Биз «Союз-17» кемаси парвоз қилишидан бир неча кун олдин Юлдузкент фазогир шаҳарчасида кема экипажи билан учрашдик. Бунда гап ўз ҳаётини космик фан ва техника билан боғлаган кишиларнинг тақдири тўғрисида, улар ҳаёти йўлидаги энг ёрқин учрашувлар ҳақида борди.

— Ёшлигингиздаги эсдан чиқмайдиган воқеалар тўғрисида гапириб берсангиз!

— Менинг учун бу воқеа 1941—1942 йилларнинг қаҳратон қиш фаслида бошланди, — дейди экипаж командири Алексей Губарев. — Биз ўша вақтда Москва областининг Крюково яқинидаги Чашниково совхозида яшардик. Ўша пайтда бизнинг қўшинларимиз Москва остоналарида фашистларга қарши шиддатли жанглар олиб бораётган эди. Пойтахт остоналарига яқин бўлган тилка-пора ва қонга беланган замин бамисоли оҳ тортаётгандек эди ўшанда. Душман Крюково яқинидан қувиб юборилган куни менинг ҳамма тенгқурларим — 10-12 яшар ўғил болалар зўрға бутун қолган саройга тўпландик. Бутун кечани шу саройнинг томида ўтказдик. Биз фашистларни жонажон Москвадан ҳайдаётганликларини кўриб турдик.

Ўша пайтдан буён мен туғилган Гвардейци қишлоғидан кейин Крюково мен учун иккинчи она юрт бўлиб қолди. Бу ерда ўрта мактабни тамомладим, комсомол сафига кирдим. Космодромга жўнашдан сал олдин мен дўстларим билан бирга Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабри ёнига келдим. Биз қаҳрамон шаҳарларнинг номи ёзиб қўйилган тош плиталарга бош эгиб таъзим қилдик. Мангу машъал ёнида узоқ туриб қолдик. Мангу машъал бу ерга, қадимий Кремль деворлари ёнига қаҳрамон Ленинград шаҳридан олиб келинган эди.

Георгий Гречко ўз ёшлик йиллари тўғрисидаги ҳикоясини ҳам даҳшатли уруш йилларидан бошлайди. Дарвоқе, бу тушунарли ҳолдир — уларнинг иккаласи тенгқур бўлиб, ҳаётдаги дастлабки онгли қадамларини мамлакат фақат бир истак билан — ғалаба қозониш истаги билан яшаётган бир пайтда қўя бошлаган эдилар. Ўн яшар Гоша Гречко 1941 йилнинг 20 июнида Ленинград—Чернигов поездида ёзги каникул пайтида бувиси ҳузурига бораётган эди. Иккинчи кун эрталаб эса уруш бошланиб қолди. Тақдирнинг тақозоси билан Георгий фақат бир неча йилдан кейингина жонажон Ленинградга қайтиб келди. Бу ерда ўрта мактабни тамомлади. У ўқишини давом эттириш учун Москвага боришга қарор қилди.

— Пойтахтнинг Ленинград вокзалида дуч келган биринчи киоскадан, — деб эслайди космонавт, — «Ўқиш учун қаерга бориш керак!» справочнигини сотиб олдим. Бир неча қизиқарли адреслар ва телефонларни ёзиб олиб, қабул комиссияларига қўнғироқ қила бошладим. Лекин «Сизнинг олий ўқув юртингизда ракетачиларни ўқитадими?» — деган саволимга бирон жойда ҳам «Марҳамат, келинг» деган мулойим жавобни эшитмадим. Ленинградга қайтиб келиб, механика институтига имтиҳон беришга тўғри келди.

— Сиз қайси кунни космик биографиянгизнинг бошланиши деб ҳисоблай оласиз!

— Мен бу дақиқани бир минутгача аниқлик билан айта оламан — 1961 йил 12 апрель соат 9.07 минут, — деб жавоб беради «Союз-17» кемасининг командири. — Газета саҳифаларида Юрий Гагариннинг фотосуратлари пайдо бўлган кун менда биринчи зўр таассурот қолдирган кун бўлди.

«Ахир, мен уни яхши биламан-ку! — деб қўйдим. Ҳа, ўша пайтда ҳар бир учувчи планетамизнинг биринчи космонавти жилмайишини кўриб, афтидан худди шундай деб ўйлаган бўлса керак.

— Роппа-расо бир йилдан кейин, (мен ўша вақтда денгиз авиациясида эскадрилья командири эдим), — деб сўзини давом эттиради Алексей Губарев, — мени командир ўз ҳузурига чақириб: «Қандай учяпсиз?» — деб сўради. — «Жуда соз, — дедим, — учяпман, машиналар ажойиб, эскадрильядаги одамлар ҳам бамисоли танлаб олингандек». «Башарти, сиздан космонавт бўлишни хоҳламайсизми, деб сўрасаларчи?». «Ҳазилингизни қўйсангиз-чи, ўртоқ генерал», — деб жавоб бердим мен. «Ҳазил қилаётганим йўқ», — деди расмий оҳангда генерал.

Мана шу тариқа жуда ҳам оддий навбатдаги кўргазмали парвоздан сўнг космонавтлар группасига тушиб қолдим. Анчадан кейингина фазогир шаҳарчасига тушиб қолганимни англадим. Олимлар ва инженерлар ўша пайтда космик тадқиқотларнинг кенг ва кўп планли программасини тузишни тугаллаётган эдилар. Мен билан бирга ўша йили Владимир Шаталов ва Анатолий Филипченко, Георгий Добровольский ва Юрий Артюхин, бошқа космонавтлар парвозга тайёргарлик кўра бошлаган эдилар.

— Менинг космик таржимаи ҳолимдаги дастлабки саҳифа, — деб ҳазил қилади Георгий Гречко, — диплом лойиҳасининг бутун бир икки юз варақасидир. Мен бу диссертацияни 1955 йилда конструкторлик бюросида ёқладим.

Борт инженер ўша кунлар тўғрисида завқ билан, ҳикоя қилади, ўзининг дастлабки мураббийларини миннатдорчилик билан эслайди, ўз билимларини космонавтикага бағишлашдан иборат ажойиб истиқболдан руҳланган ўртоқларининг зўр ғайрат билан ишлаганликлари ҳақида гапиради. Сўнгра шундай вақт бошландики, толиқтирадиган бедор иш кунлари қачон тамом бўлиб, қачон катта байрамлар бошланишини аниқлаш қийин эди. Шундай кунлардан бири 1957 йилнинг октябрида етиб келди — шу куни Ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилди. Георгий ўзининг бошқа ўртоқлари билан бирга тўнғич космик ракета бакларига ёнилғи қуйишда иштирок этди.

— Йўлдош орбитага чиққанида хурсандчилигимизнинг чегараси йўқдек бўлиб туюлди. Умуман шуни айтишим кераки, космодромдаги ҳаётим менинг меҳнат билан ўтган энг бахтиёр кунларимдир. Мен ўша вақтда ракеталарнинг бакларига ёқилғи қуювчи мутахассислар группасида ишлардим. Бу—кўп вақтни оладиган ва ғоят аниқ ишлашни талаб қиладиган мураккаб жараёндир. Маълумки, ёқилғи қуйиш технологияси инструкция билан аниқ белгиланган. Бизнинг вазифамиз ана шу инструкцияни сўзсиз бажаришдан иборат эди. Ракеталардан бирини учиришдан бир оз вақт олдин космодромга янги инструкция келтиришди. Мен инструкциядаги янгилик нимадан иборат эканлигига қизиқдим. Уни аввалги инструкция билан таққослаб кўра бошлаганимда, янги инструкция моддаларидан бири менда шубҳа туғдирди. Баъзи нарсаларни ҳисоблаб кўриб, бу ҳужжатда қандайдир ноаниқлик бор, деган хулосага келдим. Менинг бевосита бошлиғим бу ерда йўқ эди, ҳеч кимга мурожаат қила олмасдим, вақт эса ҳамиша бўлганидек зиқ эди. Академик Королевга маълум қилишга журъат этдим. Унинг ҳузурига келиб тушунтирдим. «Ҳа, ҳа». Лекин Королев бундай дейдиган одамлардан эмас эди. — Королевнинг овозида ғазабланиш сезилар эди. Бош конструктор мендан норозими ёки инструкциядан норозими, билмасдим. Сергей Павлович менинг важларимни охиригача тинглади, у шундай қилишни яхши кўрар эди. Сўнгра бундай деди: «Ўйлаб кўриш керак, ўйлаб кўриш керак. Мен сизни ҳозир Москва билан, шу инструкцияни имзолаган кишилар билан улайман», «Кутингиз, қайта ҳисоблаб чиқамиз», — деб жавоб беришди Москвадан. Ярим соат, бир соат ўтириб кутдим.

Уч соатча ўтгандан кейин Москвадан қўнғироқ қилишди. Таниқли мутахассислардан бирининг овозини эшитдим. У инструкцияда ҳақиқатан ҳам ноаниқлик борлигини тан олди.

— Хўш, буларнинг ҳаммасига академик Королев қандай қаради!

— У ўзи севган «балли» сўзини айтди. Инструкция авторларига кейинчалик нима деганини билмайман. Фақат тахмин қилишим мумкин. У вазифаси ва илмий даражаларига қарамай қаттиқ чора кўраверар эди.

— Инструкциянинг тақдиричи, у нима бўлди!

— Биз мутахассислар группаси билан бирга инструкцияни яна бир бор синчиклаб кўриб чиқдик. Янги истаклар билдирилди. Натижада ракеталарга ёқилғи қуйишнинг бирмунча мукаммал усули пайдо бўлди. Мен бу воқеани бир мақсадни кўзлаб—Сергей Павлович ҳар қандай мулоҳазаларга нақадар диққат билан қараганлигини кўрсатиш учунгина айтиб бердим. Бошқа бирон киши эса ана шундай обрў-эътиборли ходимларга кўр-кўрона ишониб, менга: «Ўзгаларнинг ишига суқулманг, инструкцияга амал қилаверинг», — дейиши мумкин эди. Биз, ёш инженерлар ҳар қандай ишга аралашганимиздан ва ҳамма ишда ўз фикримизга эга бўлганлигимиздан у ғоят хурсанд бўлар эди. Академик Королев ёғочдан қурилган кичкина коттежга бизларни тез-тез таклиф қилар эди. У ракеталарни учиришга тайёрлаш ва учириш кунларида шу ерда яшар эди. Унинг космосни ўрганиш ва ўзлаштириш режалари ҳақидаги суҳбатлари, ракета ва космик техникагача босиб ўтган йўллари ҳақидаги самимий ҳикоялари бизнинг хотирамизда бир умр сақланиб қолди.

Георгий Гречко космик техника чўққиларигача инженер, катта инженер, синовчилар группаси бошлиғи босқичларини босиб ўтди. У учувчи бошқарадиган дастлабки кемаларнинг парвоз траекториясини ҳисоблашда ва танлашда иштирок этди, кемаларни учиришга тайёрлаш жараёнидаги масъулиятли топшириқларни бажарди. Айни вақтда ўзи ҳам учишга тайёргарлик кўрди. Машқ пайтларидан бирида, парашют билан ўттиз тўртинчи марта сакраши чоғида у оёғини синдириб қўйди. Врачларнинг хулосаси қатъий эди: оёқ қаттиқ синган бўлиб, космонавтлар группасига қайтиб келиш учун амалда ҳеч қандай умид йўқ эди...

— Ҳар бир ёмоннинг бир яхшиси бор! — деб ҳазил қилади Гречко. — Уч ой давомида даволаниш пировардида менга диссертацияни ниҳоясига етказишга ёрдам берди. Бу диссертацияни ёзиб тамомлаш учун вақт етишмас эди. Аслида бу диссертация ҳамма бобларининг «оппонентлар»и бор эди — «Луна-9» ва «Луна-13» аппаратлари Ойга юмшоқ қўнган чоқда текширувдан ўтган эди.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
А. РОМАНОВ,
ТАСС махсус мухбирлари.

Космонавтлар А. Губарев ва Г. Гречко космик кемага чиқиш олдидан.

А. Пушкарев телефотоси (ТАСС).

ЯШИЛ БОЙЛИК

ҚИШКИ КЎЧАТ ЎТҚАЗИШ ОЙЛИГИНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК

Республика партия ва ҳукуматининг қарорига асосан ҳар йили куз-қиш-баҳор фаслларида ҳамма жойда кўчат ўтқазиш, боғлар бунёдга келтириш ойлиги ўтказилади. 1974—1975 йилларнинг қиш фаслида ҳам бу анъанага амал қилинмоқда. Ҳозир республикамизда кўчат ўтқазиш ойлиги қизғин давом эттирилмоқда. Ойлик давомида 118 миллион 700 минг дона кўчат ўтқазиш кўзда тутилмоқда. Шундан 26 миллион 900 минг донаси шу кунларда ўтқазилиши керак.

Ойлик давомида янги боғлар, токзорлар бунёдга келтирилади, тутзорлар кенгайтирилади, дала шийпонларининг атрофлари, автомобиль ва темир йўлларнинг қирғоқлари, каналлар, зовурларнинг четлари яшил бойликларга бурканади. Мўйноқ районида, Чорвоқ сув омбори, Туямўйин гидроузели, Тошкент минерал суви санаторийси атрофларида, Қизилтепа, Нагорний, Жайранхона, Муборак ва бошқа жойларда янги ўрмон зоналари ташкил этилади.

Аму-Бухоро канали иккинчи навбати қурилиши, Марказий Фарғона, Қарши, Мирзачўл ва Жиззах чўллари, Сурхон-Шеробод воҳасининг янги ўзлаштирилаётган ерларида янги дарахтзорлар ва боғлар бунёдга келтириш кўзда тутилмоқда. Ойликда белгиланган муҳим тадбирлардан бири илгари барпо этилган дарахтзорлар ва боғларда кўчатлар сонининг бир хил қалинликда бўлишини таъминлаш ва парваришни кучайтиришдан иборатдир.

Ниҳоллар бир жойдан иккинчи жойга олиб борилаётганда илдизининг қуриб қолишига йўл қўймаслик учун намланган мато билан яхшилаб ўраш мақсадга мувофиқдир. Бўлиб ўтган қаттиқ совуқ ўрмончиларимизни анча саросимага солиб қўйди, лекин ниҳолларга зарар етказгани йўқ, айни кезда кўчат ўтқазиш изчиллик билан олиб борилди. Ҳозир кўчат ўтқазиш учун энг қулай шароит вужудга келди. Ерда етарли нам бор. Бутун куч ва имкониятларни кўчат ўтқазишни авж олдиришга сафарбар этиш керак. Шунга эришайликки, ҳамма областлар ва районларда кўчат ўтқазиш ойлиги муваффақиятли якунлансин, белгиланган топшириқлар ошириб бажарилсин.

Тошкент шаҳрида йилнинг тўрт фаслида ҳам манзарали ва мевали дарахт кўчатлари ўтқазилмоқда, шаҳар тобора кўпроқ яшил либосга бурканиб, кўркамлашмоқда. 1974 йилнинг кузида Қизил майдон ва бошқа жойларга ўтқазилган кўп йиллик дарахт кўчатлари барқ уриб, кўкариб, кўрган кўзларни қувонтирмоқда.

Шредер номидаги боғдорчилик ва узумчилик илмий-тадқиқот институти етарли миқдорда мева ва ток кўчатлари, республика Ўрмон хўжалиги давлат комитети, Коммунал ва ирригация ва сув хўжалиги министрликлари корхоналари манзарали дарахт кўчатлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги мева дарахти кўчатлари етказиб беради. Республика Ўрмон хўжалиги давлат комитети кўчатзорларида 100 миллион тупдан зиёд турли хил манзарали дарахт кўчатлари ўстирилмоқда. Давлат хўжаликларида тайёрланаётган кўчат ниҳоллари қишлоқ хўжалик зараркунандалари ҳамда касалликларига қарши профилактикадан ўтказилгандир.

Ўтқазилган кўчатларни бехато кўкартириб олиш, парваришлаш, турли йўллар билан заҳаланишидан муҳофаза қилишда фаол иштирок этиш барча корхоналар, муассаса—ташкилотлар, хўжаликлар коллективлари, бутун жамоатчиликнинг шарафли ишидир.

В. ХОН,
республика Ўрмон хўжалиги давлат комитетининг бошқарма бошлиғи.

ИСТИҚБОЛНИ КЎЗЛАБ

МАРҲАМАТ. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан). КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати Марҳамат район ишчилари, колхозчи-деҳқонлари, зиёлиларини янги бунёдкорлик ишларига руҳлантириб юборди. «Узсельхозтехника» район бирлашмаси темирчилик цехининг ишчиси Т. Жалилов қалб ҳаяжонини шундай ифодалайди:

— Партия даъвати қишлоқ хўжалик техникасининг қувватидан янада самаралироқ фойдаланишга ундайди. Ер ҳайдаш, универсал тракторлари пахта териш машинаси доимо ўз мавсумида ишлатилиб, қолган вақтда қантариб қўйиларди. Биз беш йилликнинг якунловчи босқичи — 1975 йилда бир трактор ёки машинани қайта жиҳозлаб бир неча хил ишни бажаришда фойдаланамиз. Калинин номли колхоздаги адир ерларни ўзлаштириб қишлоқ хўжалик оборотига киритишда ҳайдов тракторига бульдозер капгирини тиргаб ишлатилиши яхши натижа беряпти. Шу кунларда янги адир бағрида ҳар бир техника уч-тўрт хил ишни бир йўла бажармоқда. Бирлашмамизда кўкламга тайёргарлик ҳам кучайтириб юборилди. Юздан ортиқ чопиқ трактори, 170 га яқин сеялка, 2000 комплект борона сифатли ремонт қилинди.

«Полвонтош» нефть конининг инженер-технологи У. Касбуланов «қора олтин» ижодкорларининг янги марралари ҳақида шундай деди: ...Ишчи-ижодкор, деган шиор ҳар биримизнинг қалб сўзимиз бўлиб қолди. Эски қудуқларни ремонт қилишнинг прогрессив усулини яратдик. Бу тадбир йилига 40—45 тонна нефть исроф бўлишининг олдини оляпти. Ҳамкасбларимдан А. Отахонов, З. Абдуллаев, А. Ким ўртоқлар томонидан жорий этилган сермаҳсул ишлаш методи ҳам кўпчилик олқишига сазовор бўлмоқда. Биз партиямиз даъватга жавобан янада унумлироқ ишлаш учун ички резервларни қидириб топмоқдамиз.

Райондаги қайси бир касб кишиси билан суҳбатлашманг, беш йилликнинг якунловчи йилида зарбдорчасига меҳнат қилаётгани ҳақида, зиммасига олган улкан мажбурияти тўғрисида тўлқинланиб гапиради.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

Капитал мамлакатларининг меҳнаткашлари меҳнат шароитининг яхшиланиши ва иш ҳақининг оширилиши учун олиб бораётган қаттиқ курашларини давом эттирмоқдалар. Улар ҳукмрон синфларнинг репрессияларига дучор этилган ўртоқларини борган сари қатъий ҳимоя қилмоқдалар.

◆ **НЬЮ-ЙОРК.** Техас штатининг Порт-Артур шаҳридаги нефть ҳайдаш заводларининг 7 минг ишчиси забастовка эълон қилди. Ана шу заводларга АҚШдаги иккита нефть корпорацияси — «Галф ойл корпорейшн» ва «Таксако инк» корпорациялари ҳукмронлик қилади. Корхоналар олдига иш ташловчиларнинг соқчилари қўйилди. Иш ташловчилар иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар. Коннектикут, Массачусетс ва Нью-Йорк штатларидаги ёқилғи тақсимлаш марказларининг ишчилари ҳам забастовка эълон қилдилар.

◆ **ОТТАВА.** 1200 монтажчи-бинокорнинг забастовкаси натижасида Монреалнинг йирик қурилиш майдонларидаги, шу жумладан қишки Олимпия комплекси қурилишидаги ишлар тўхтаб қолди, ишчилар иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар.

◆ **ЛОНДОН.** Англия машинасозлик саноати ходимларининг бирлашган касаба союзи, малакасиз ишчилар ва муниципал ишчилар миллий касаба союзи, темирйўлчиларнинг миллий касаба союзи ва почта ходимлари касаба союзи мамлакатнинг барча меҳнаткашларига мурожаат қилиб, уларни Шрусбери икки бинокор ишчисини озод қилиш йўлидаги курашни активлаштиришга даъват этди.

Бу ишчилар бир йилдан ортиқ вақтдан бери қамоқда ётибди. Улар 1972 йил кузида Англия бинокорларининг умуммиллий забастовкаси вақтида соқчиликда қатнашганликлари учун қамоққа ҳукм қилинган эдилар. Касаба союз ташкилотлари соқчиларнинг қамаб қўйилганлигини меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини қўпол равишда поймол қилиш деб ҳисобламоқдалар.

◆ **ДУБЛИН.** Дублин ва Корка шаҳарларининг мингдан ортиқ такси ҳайдовчиси бензиннинг нархи қимматлашганлигига қарши норозилик билдириб, 24 соатлик забастовка ўтказди. Забастовка вақтида намойишчиларнинг колонналари ёнилғининг нархи камайтирилишини талаб қилиб, шу йирик шаҳарларнинг марказий кўчаларидан ўтдилар.

◆ **БАЙРУТ.** Ливанда хусусий мактаб ўқитувчиларининг ялпи забастовкаси давом этмоқда. Забастовкада 25 мингга яқин киши қатнашмоқда. Ўқитувчилар касаба союзининг раҳбари А. Сабалани забастовка иш ташловчиларнинг иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талаблари қондирилмагунча давом этади, деди.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗДА
ХАЛҚАРО ОБЗОР

СОЦИАЛИЗМНИНГ ШАҲДАМ ОДИМИ

Социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатлар ўз истиқболига комил ишонч билан, куч-ғайратлари тўлиб-тошган бир вазиятда 1975 йилга қадам қўйдилар. Бу йил Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган давлатлар учун беш йилликнинг якунловчи йилидир. Ўтган тўрт йилнинг якунлари шу мамлакатларнинг иқтисодий тараққиётида беш йилликда мўлжалланган барча марраларга эришилажагига, баъзи план топшириқлари эса ҳатто ошириб бажарилишига ишонч туғдиради.

1975 йилги халқ хўжалик планларида барча социалистик мамлакатларга хос бўлган муштарак хусусият — тараққиётнинг юксак суръатлари эътиборни ўзига жалб этади. Бу йил ана шу мамлакатларда социалистик ишлаб чиқариш 6 процентдан тортиб 15 процентгача ўсади. Ажратиб берилаётган капитал маблағ миқдори ортиб боряпти. Бу эса кейинги йилларда экономикани ривожлантириш учун керакли шароитларни вужудга келтиради.

Ҳар бир социалистик давлатнинг халқ хўжалиги планида меҳнаткашларнинг фаровонлигини янада ошириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланган. Социализм мамлакатларида аҳолининг реал даромадлари йил охирига бориб 4—6 процент кўпаяди. Уй-жой қурилишини янада кенгайтириш, озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш кўзда тутилади. Бир қанча социалистик мамлакатларнинг ҳукуматлари 1975 йилда истеъмол қилинадиган асосий моллар нархининг ўзгартирилмай қолишини таъминлайдиган махсус қарорлар қабул этди.

Социализм мамлакатларининг меҳнаткашлари эришилган муваффақиятлар ва келгусига ишонч иқтисодий интеграция жараёнлари билан, бутун социалистик ҳамдўстликнинг биргаликда зўр бериб бажараётган ишлари билан чамбарчас боғлиқ эканлигини яхши биладилар. Чехословакия социалистик республикаси ҳукумати раисининг ўринбосари Р. Рогличек «Руде право» газетасида қуйидагиларни ёзади: «Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ўзаро ҳамкорлиги ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишнинг, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг қудратли воситаси бўлиб қолди ва социалистик мамлакатлардаги ишлаб чиқарувчи кучларни бундан буён тағин ҳам тез ривожлантириш учун шарт-шароитларни вужудга келтирди».

1975 йилда социалистик иқтисодий интеграция кенгайиб, кучайиб боради, янги формаларга эга бўлади. Металлургия, химия, электрон саноатида ва саноатнинг бошқа тармоқларида ғоят унумли ишлайдиган йирик корхоналарни вужудга келтириш, йирик энергетика қувватларини барпо этиш, Оренбургдан СССРнинг ғарбий чегарасига қадар газ қувурини биргаликда қуриш ва бошқа бир қанча улкан лойиҳаларни амалга ошириш ана шу интеграциянинг янги формаларидандир.

Янги йил социалистик мамлакатларнинг экономикасида кўп иш қилинадиган йил бўлади. Халқ хўжалигининг турли тармоқларида шу вақтгача бажарилмай қолган ишларнинг шу йил мобайнида ниҳоясига етказиш керак. Ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш ва унинг сифат кўрсаткичларини яхшилаш каби мураккаб вазифаларни ҳал қилиш давом эттирилади. Планларда, жумладан, машина-ускуналардан, хом ашё ва электр энергиядан самаралироқ фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини оширишга ва капитал маблағларнинг берадиган самарасини кўпайтиришга, халқ хўжалигини бошқаришни такомиллаштиришга катта эътибор берилади.

Шу кунларда социалистик мамлакатларнинг матбуоти саҳифаларида меҳнат коллективларининг ўз зиммаларига олган мажбуриятлари эълон қилинмоқда. Меҳнат коллективлари йиллик ва беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада актив қатнашмоқдалар. «Бу йил, — деб ёзади «Нойес Дойчланд» газетаси, — фашизм асорати тугатилган куннинг 30 йиллиги байрам қилинади. Бу байрам ишчи ва хизматчиларнинг меҳнатдаги ғайрат-шижоатини кучайтириш омили бўлади. Германия Демократик Республикаси меҳнаткашларининг оммавий ташаббуси меҳнат унумдорлигини янада оширишга, ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва шу йўл билан беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажариш учун ёрдам беришга қаратилган».

Венгриянинг «Мадьяр немзет» газетаси янги йилнинг биринчи кунларида социалистик мамлакатлар раҳбарлари билан капиталистик мамлакатлар раҳбарларининг янги йил муносабати билан қилган Мурожаатларини таққослаб кўрди. Газета иқтисодий тушкунликка дучор бўлган ва пул қадри тушиб кетган капитал мамлакатлари давлат ва сиёсий арбобларининг нутқлари қаноатсизлик ва умидсизлик руҳи билан суғорилганлигини таъкидлади. Айни вақтда, деб ёзади газета, барча социалистик давлатлар раҳбарларининг янги йил муносабати билан қилган мурожаатлари умидворлик руҳи билан суғорилган. Бунинг боиси шуки, социалистик мамлакатлар қийинчиликларни бартараф қилиш учун, ўзларининг бундан буёнги тараққиётини таъминлаш учун зарур нарсаларнинг ҳаммасига эгадир.

АВАНТЮРАГА ТАЙЁРГАРЛИКМИ ЁКИ ДЎҚ-ПЎПИСАМИ?!

Дунёда қидириб топилган «қора олтин» запасларининг қарийб учдан икки қисми Яқин Шарқдадир. Қўшма Штатларнинг Яқин Шарқдаги нефть конларини ҳарбий куч ёрдамида босиб олиш эҳтимоли борлиги тўғрисида масъулиятни сезмай илгари сурилган мулоҳазалар Америка матбуоти саҳифаларида пайдо бўлиб турибди. Пентагон ана шу дўқ-пўписа кампаниясига ўз ҳиссасини қўшишга интилиб, яқинда «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт» газетасида босиб чиқарилган хабарлар сингари хабарларнинг матбуотдан жой олишига ёрдам берди.

«Денгиз пиёда аскарлари корпуси 2-десант қўшилмасининг қисмлари, — деб хабар қилди Американинг ана шу газетаси, — Калифорниядаги Мохаб даштларида Яқин Шарқда дуч келиниши мумкин бўлган вазиятга яқин шароитларда катта ҳарбий маневрлар ўтказди. Сараланган 82-ҳаво-десант дивизияси Техас штатидаги Форт-Блисса яқинида жойлашган дашт-биёбонларда парашютчилар машқини мунтазам суратда ўтказмоқда, шунингдек десант тушириш йўли билан парашютчиларни олис масофага юбориш мақсадида ҳар йили ўтказиладиган машқларни уюштирмоқда. Иқтисодий ва дипломатик тадбирлар нефть нархининг камайтирилишини таъмин этолмаган тақдирда, Исроил билан араблар ўртасида бўладиган яна бир жанг нефтнинг АҚШга етказиб берилишини тўхтатишга олиб келган тақдирда ва ниҳоят, араблар Исроилни ён беришга мажбур этиш мақсадида ўз «нефть қуроли»дан Исроилга тазйиқ ўтказиш воситаси сифатида АҚШга қарши фойдаланганлари тақдирда Американинг «ҳарбий лойиҳаси» эътибор билан қараб чиқилади».

Араб мамлакатлари ана шу кампанияни шу пайтгача тўла асос билан дўқ-пўписа кампанияси деб ҳисоблаб келдилар. Ана шу дўқ-пўписадан кузатилган мақсад — араб шарқини Яқин Шарқ можаросини бартараф қилиш юзасидан Америка—Исроил шартларини қабул қилишга мажбур этишдан ва Яқин Шарқ нефтини қазиб чиқариш, қайта ишлаш ва сотиш соҳасида Америка монополияларининг ҳукмронлигини сақлаб қолишга рози бўлишга мажбур этишдан иборат. Бу эса энергетика танглиги шароитида Америка концернларининг неча миллиард доллар фойда олишларини таъминлаган бўлур эди.

АҚШ давлат секретари Г. Киссинжернинг бу кампанияга қўшилиши бутун жаҳонда катта шовшувга сабаб бўлди. Киссинжер янги йил муносабати билан «Бизнес Уик» журнали мухбири билан қилган суҳбатда «АҚШнинг нефть туфайли уруш ҳаракатларини бошлаш» эҳтимоли борлиги тўғрисида берилган саволга жавоб қайтариб, бундай деди: бу — жуда хатарли йўлдир. Вьетнам тажрибаси урушдан чиқишдан кўра уруш бошлаш осон эканлиги борасида бизга сабоқ бўлиши керак. Мен биз куч ишлата оладиган вазият вужудга келиши мумкин эмас, деб айтишни истамайман. Аммо нарх-наво ҳақидаги низо рўй берганда кучдан фойдаланиш билан, индустриал дунёнинг аҳволи ҳақиқатан мушкуллашган чоғда бу кучдан фойдаланиш ўртасида тафовут бор. Мен куч ишлатиш тўғрисидаги масала ғоят фавқулодда ҳолатлар рўй бергандагина қараб чиқилади, деб дангал айтишни истайман».

Суҳбат вақтида айтилган бундай таъбирлар мужмал бўлишига қарамай, ривожланаётган мамлакатлар уларни қуролли интервенция билан енг ичида таҳдид қилиш, деб ҳисобладилар. АҚШ давлат секретари шу гапларни айтган вақтда Американинг 7-флоти кемаларидан катта бир группаси Тинч океандан Ҳинд океанига ва Форс кўрфази районига намойишкорона юборилаётганлиги эътиборни жалб этади.

Яқин Шарқ мамлакатлари ўзларига тиқиштирилган «асаб уруши»га муносиб тарзда бардош бермоқдалар. Жазоир революцион кенгашининг раиси Ҳ. Бумиддин ва бошқа бир қанча араб мамлакатларининг раҳбарлари башарти Пентагон ўзининг авантюристик режаларини амалга оширишга уриниб кўрадиган бўлса, араблар нефть конларини ва нефть қувурларини портлатадилар, деб огоҳлантиришди. Германия Федератив Республикаси ва Ғарбий Европадаги бошқа давлатлар «Умумий бозор» мамлакатлари учун жуда ҳалокатли оқибатларни келтириб чиқарадиган бу режаларни амалга оширишда қатнашмасликларини билдирдилар. «Умумий бозор» мамлакатлари Яқин Шарқ нефтига АҚШдан кўра кўпроқ муҳтождирлар.

«Зўравонлик дипломатияси» даври аллақачон ўтиб кетган. АҚШ бемаъни «қилич яланғочлаш» йўлини тутиб, Яқин Шарқдаги хатарли вазиятни янада кескинлаштираётганлиги хусусида таассуф изҳор қилишга тўғри келади, холос.

Л. ЛАТИШЕВ,
С. ЛОСЕВ.
(ТАСС).

ТОГО МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

ЛОМЕ, 13 январь. (ТАСС). Бугун Того халқи ўз миллий байрами — Озодлик кунини нишонлаяпти. Ломедаги стадионда байрам намойиши бўлиб ўтди. Унда республиканинг ҳамма бурчакларидан пойтахтга келган ҳукмрон тоголез халқини бирлаштириш партияси активистлари, ёшлар, хотин-қизлар ва Того касаба союз ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар. Байрамда Того ҳукуматининг таклифига биноан бу ерга келган Габон президенти Альбер-Бернар Бонго ва Нигериянинг федерал ҳарбий ҳукумати бошлиғи генерал Якубу Говон ҳам қатнашмоқда. Того халқи озодлик кунини бу йил 8-марта нишонлаётир. Ўтган йиллар ичида мамлакат ва халқ ҳаётида катта ўзгаришлар юз берди. Миллий бирлик анча мустаҳкамланди, сиёсий ва жамоат ташкилотларининг фаолияти активлашди, мамлакатнинг иқтисодий аҳволи яхшиланди.

ЧИКАГОДА СУИҚАСД

НЬЮ-ЙОРК, 13 январь. (ТАСС). Чикагода таниқли негр жамоат арбоби Жесси Жексон ҳаётига суиқасд қилинди. Ж. Жексон раҳбар бўлган негрлар ташкилотининг йиғилиши пайтида қотил унга ўқ узмоқчи бўлди. Лекин у қуролсизлантирилиб, қамоққа олинди. У яқинда турмадан бўшатилган жиноятчи эканлиги маълум бўлди. Ж. Жексон негр халқининг гражданлик ва социал ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун таниқли курашчи Мартин Лютер Кингнинг энг яқин сафдошларидан бири эди.

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

редакция почтасидан

«Совет Ўзбекистони» кеча 62 та хат, 4 та фотосурат олди. Уларда шу куннинг энг муҳим воқеалари ҳақида қалам тебратилади.

ЎЗБЕКИСТОН — КОНВЕРТЛАРДА

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган турли маркалар, бадиий конвертлар қардош халқлар маданияти, санъати ва архитектураси ёдгорликлари билан яқиндан таништиради. Ўзбекистонга бағишлаб чиқарилган ўнлаб конвертлар, маркалар бунга мисол бўла олади.

Мўйқалам усталаридан И. Филипповнинг «Самарқанд» меҳмонхонаси, Г. Боев ва Б. Подгорнийларнинг Хива архитектура ёдгорликларига бағишланган расм-фотолари, В. Канаваловнинг ижодига мансуб «Фарғона водийсида Совет ҳокимияти учун курашганларга ёдгорлик» расм-лавҳаси коллекциячиларнинг диққатини тортяпти.

СССР Алоқа министрлиги томонидан чиқарилаётган бу конвертларда ўзбек халқ музика асбоблари — умуман республиканинг кўп қиррали санъати ҳақида ҳикоя қилувчи бир қанча лавҳалар ҳам бор.

И. ВАКС.

ГУЛЧИ

Бизда ҳар қандай касб шарафли ҳисобланади. Касблар эса минг хил. Касб-корини улуғлайдиган, юракдан ардоқлайдиган, унга ижодий ёндашиб, сайқал берадиган кишиларни ҳурмат билан «Уста», «Устоз» деймиз. Раҳматилла ота ҳам ўз касбининг усталаридан. У меҳнат ва кураш тажрибаларига бой ҳаёт йўлини босиб ўтган. Босмачиларга, фашистларга қарши жангларда қўлига қурол олганда ҳам ўз касбини унутгани йўқ... Ҳар ниҳол, ҳар бир гулни ўз фарзандидек ардоқлайди, меҳр билан парвариш қилади. Ўзи ўстирган анвойи гулларни йигит-қизлар қўлида, тантанали маросимларга файз бағишлаётганини кўрса қувончдан энтикади, касбига бўлган муҳаббати янада ортади.

Андижонга борсангиз, шаҳар ҳуснига-ҳусн қўшиб турган талай гулзорларга дуч келасиз. Бу гулзор-хиёбонларнинг кўпчилиги Р. Мамадиевнинг ташаббуси ва беминнат меҳнати билан бунёдга келган. Шунинг учун ҳам у яратган янги гул навларининг кўргазмаларда мукофотли ўринларни олгани бежиз эмас, албатта.

Раҳматилла ота Мамадиев Андижон Тиллар педагогика институтида гулчилик қилиб келади. Уни студент-ёшлар эъзозлаб «Гулчи ота» деб чақиришади. Ҳақиқатан ҳам шундай. Гулчи отанинг номи фақат шаҳардагина эмас, балки областда ҳам ҳурмат билан тилга олинади.

Ж. ҲАКИМОВ,
ўқитувчи.

БИЛИМ ЮРТИ

Андижондаги «Коммунар» заводи қошида ҳунар-техника билим юрти очилди. Завод маъмурияти билим юрти тингловчилари учун қулай шарт-шароитларни яратиб берди.

Билим юртининг слесарлар ва токарлар группасида 60 нафар ёш ишчилар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда таълим олмоқдалар. Янги йилдан бошлаб электр пайвандчилар группасида ҳам машғулотлар бошланди. Билим юртида йилига 120 ишчи билим ва малакасини оширади.

Ш. ТОШМАТОВ,
«Коммунар» заводининг инженери.

ХИВА ЯНГИЛИКЛАРИ

Шаҳарда 300 ўринга мўлжалланган янги автовокзал қурилиши ниҳоясига етказилди. Қурилиш ишларини Урганч шаҳар ремонт-қурилиш бошқармаси олиб борди. Йўловчилар учун барча қулайликларга эга бўлган автовокзал биноси янги йил арафасида ишга туширилди.

* * *

Шаҳар марказида матлубот жамиятига қарашли 12 сотувчи ишлайдиган ойнаванд магазин қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу ерда маданий, спорт ва хўжалик моллари билан савдо қилинмоқда. Н. Абдукаримов, Р. Саъдуллаев, Ф. Раҳимова, П. Раҳмонова каби сотувчилардан харидорлар мамнун бўлмоқдалар.

Б. ЖУМАНИЁЗОВА,
О. БЕКЖОНОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг мухбирлар пости аъзолари.

* * *

Газетхонлардан деновлик У. Бекмуродов, қўшкўпирлик Ш. Ёрматов, Қ. Хайитбоев, сирдарёлик Қ. Жаимқулов, Х. Баширова, марҳаматлик Ҳ. Ризақулов, бувайдалик Б. Ҳасанов, Беруний районидан М. Муханов, шофирконлик У. Истатов, тошкентлик М. Худойбердиев, Қ. Холмирзаева, Т. Қодирова, А. Қодиров, самарқандлик С. Норова, Х. Жумаева, Н. Исматов, Т. Мамиров, қашқадарёлик Р. Ражабов, балиқчилик Т. Ҳакимов, гулистонлик Т. Қозоқбоев, солдатлардан А. Ҳасанов, И. Каримовлар ҳам хат-хабарлар юборишган.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 10.05 — Гимнастика. 10.20 — Янгиликлар. 10.30 — **Охири йўқ кўча** (бадиий фильм). 11.55 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. 18.20 — ТОШКЕНТ. 18.30 — Ёш табиатшунослар. 19.10 — **«Ахборот».** 19.25 — Мусобақа, тажриба, ташаббус. 19.45 — Музикали кўрсатув. 20.30 — **«Ахборот».** 20.50 — Ўзбек киноси усталари. С. Муҳамедов. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 23.00 — Телеспектакль. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.20 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.25 — «Жасорат». 19.55 — Концерт. 20.25 — Бизлар БАМни қурмоқдамиз. 20.55 — Телефильм. 22.00 — Ҳужжатли кино экрани (Тошкент). 22.30 — Телефильм. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.25 — ТОШКЕНТ. 19.30 — Ўқитувчи экрани. 20.00 — Эстрада концерти. 20.30 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Тошкент янгиликлари. 21.15 — Фильм-спектакль.

КИНО

Сўнгги гувоҳ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (15.00, 16.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Маккеннининг олтинлари — «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Оклахома — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Севишганлар қиссаси — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Янги центрионлар — «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Авлодлар нидоси — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Есения — «МОСКВА» (10.00, 12.30, 18.00, 20.30).

Рам ва Шам — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

ЯНГИ КИТОБЛАР

Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти қуйидаги китобларни босмадан чиқарди.

Н. Маллаев. Алишер Навоий ва халқ ижодиёти. 384 бет, тиражи 5000, баҳоси 1 сўм 31 тийин.

Муҳаммад Ризо, Мироб Эрназарбек ўғли Огаҳий. АСАРЛАР. 6 томликнинг 3-томи. ТАРЖИМАЛАР. Нашрга тайёрловчи Ғ. Каримов. 337 бет, тиражи 25000, баҳоси 62 тийин.

Гёте. ФАУСТ. ТРАГЕДИЯ. 2-қисм. Эркин Воҳидов таржимаси. 398 бет, тиражи 10000, баҳоси 90 тийин.

Зиннат Фатхуллин. ТАНЛАНГАН АСАРЛАР. ПЬЕСАЛАР. Икки томликнинг 1-томи. 370 бет, тиражи 10000, баҳоси 1 сўм 51 тийин.

Уйғун. АСАРЛАР. Олти томликнинг биринчи томи. Шеърлар. 528 бет. Тиражи 25000, баҳоси 1 сўм 85 тийин.

Раҳмат Мажидий. ИСТЕЪДОД ва БУРЧ. Адабий-танқидий мақолалар. 225 бет. Тиражи 5000, баҳоси 1 сўм 2 тийин.

ЙИЛЛАР ВА ОДАМЛАР

ДИЙДОР

Умр дафтари. Ёш улғайган сари унинг саҳифалари тўлиб боради, қат-қатларида ўтмиш ётади...

Чўтай Сагиевнинг тақдири ҳам ўзига хос бир саргузаштли кечди. «Актюбинскнинг изғирин шамоллари, қуруқ қиши, жазирама иссиғини ҳамон биламан», — дейди у. Чўтай замон тақозоси билан болалик қувончига тўёлмади. Оғир кураш йиллари эди. Очлик, юпунликнинг даҳшатли кучи уни ота-онанинг иссиқ бағридан юлиб, тентиратди, адаштирди. Онаизор Ҳадича опанинг бусиз ҳам танг аҳволи мусибатга айланди...

Бола-да, нигорон кўзлар ота-она йўлида, бўзлайди. Беш ёш бўлса ҳам абжир ва тетиккина Чўтай болалар уйида туролмади, қочди. Юра-юра темир йўл станциясига келиб қолди. Ҳамма ўзи билан ўзи овора. Ғамгин елиб-югуришади. Чўтай эса поездга интилган оламон билан вагонга чиқиб олди. Ниҳоят поезд тўхтаб, бошқа юрмади. Вагонлар бўшади. Болакай проводник уни вагондан тушишга ундагандагина кўпдан бери эшитиб юргани Тошкентга келганлигини билди.

— Бу ерда одамлар жиддий экан, — деб эслайди Чўтай,— мени қўлимдан тутиб болалар уйига топширишди. Кийинтиришди. Қорним тўябошлади. Тарбиячилар ҳам меҳрибон эдилар. Шу ерда эсимни танидим. Мени қобилиятли болалар қатори педагогика техникумига юборишди. Ҳозир эса касбим-фахрим дегандай Юқори Чирчиқ районидаги мактаблардан бирида ўқитувчилик қилиб турибман.

Чўтай шу ерда бахт топди. Дўстлар дийдоридан баҳраманд бўлди. Улар билан ака-ука тутиниб, уруғ-аймоқ бўлиб кетишди. Янгибозорлик Сотим акани отам деб, падар меҳрига қонди. Лекин у аслида адашган йигит экани кўпчиликка аён эди. Аммо йиғин-давраларда «ота-бола»ни кўнглини ранжитмаслик, эски «яра»ни қўзғатмасликка уринишарди, ўтмишдан сўз очишмасди. Лекин Чўтай болалик сўқмоқларини хаёлан қайта-қайта кезарди. «Улар ҳаётмикан?» саволи тинчлик бермасди. Мулоҳазали йигит изланаётганини сир тутгиси келарди. У ёзишмаган бирор идора, ташкилот қолмади. Фақат болаликдан номи ёдда қолган Актюбинск областининг район-қишлоқларини кезиб, уйма-уй кириш қолганди. Ниҳоят у кўнгил таскин топар хабарни — Ирмиз район кексалари номидан ёзилган мактубни олди. Унда жумладан шундай гаплар бор эди:

— Сагиев 1937 йилда армия сафига кетган. У ердан қайтиб келгач, аёлини, ўғлини топа олмади. Сўнгра уйланди. Бир фарзанд кўрганида Финляндия урушига жўнаб кетди. Сўнг Улуғ Ватан урушида қатнашди. Шу-шу урушдан қайтиб келмади. Кейинги хотинидан Тельман деган ўғли бор...».

Яна жумбоқ. «Онам қаерда экан?». Чўтай Тельманни кўришга ошиқди. Ака-ука топишуви қишлоқда шов-шув бўлиб, хушхабарнинг қаноти бор дегандай гап онасининг қулоғига ҳам бориб етди. Ҳадича ая Комсомол районидаги «Бошқудуқ» совхозидан фарзандларига пешвоз чиқди. Аввалига она ўз ўғлини таний олмади. Чўтайнинг келбати умр йўлдошини эслатиб тургани билан, «нахотки ўзи бўлса, наинки ҳаёт...», дерди ўзига-ўзи. Аммо, нигоҳлар бир-бирига қадалганда меҳр тобланди. Она бағрини очганда фарзанд ўзини отди.

— Мана кўринглар, ўзимнинг ўғлим, — дерди Ҳадича ая жовдираган кўзларини атрофдагилардан узмай. У Чўтайнинг у юз-бу юзидан бўса оларкан, ўғлининг ёқасини ечди ва фарзанд доғида қоврилган кезлари ҳамма вақт кўз олдида турган елкасидаги холга қирқ йил деганда яна тўйиб боқди...

Чўтай Сагиев Юқори Чирчиқ район ижроия комитетининг масъул секретари бўлиб ишламоқда. У олти боланинг отаси. Эндиликда Чўтай онасига, унинг болалари эса бувиларига парвона бўлиб қолишди.

Р. ИСҲОҚОВ.

Футбол

МАШҚДА ОҒИР БЎЛСА...

РЕПОРТАЖ

Студентлар шаҳарчаси чеккасидаги «Чиғатой» спорт базаси. «Пахтакор» командасининг номи ишқибозларга ёд бўлиб кетган футболчилари соат 11 да стадионга йиғилишди. Бир пўписа қилиб, кейинига бўшашиб қолган қиш чим майсаларини сарғайтириб улгурган. У ер-бу ерда чипор коптоклар ётибди. Ҳар нарсадан хабардор футбол мухлисларидан учтўрт киши майдон четига тизилишган. Команданинг катта тренери Вячеслав Дмитриевич Соловьев қўлидаги қоғозга қараб тез-тез ўқий бошлади: «Ан, Аширов, Белов, Басов, Меркуленков, Хадзипанагис, Энкс «қизиллар», Абдураимов, Иванов, Иванков, Исоқов, Еремеев, Могильний, Яфаров «кўклар» командасида ўйнайди. Қолганлар Ҳамид Турғунович бошчилигида майдоннинг нариги чеккасида машқ қиладилар».

Мана, В. Соловьев ҳақиқий судьялардек чуриллатиб ҳуштак чалди. Асосий состав «квадрат» деб аталган ўйин бошлади. Бу машқда футболчилар тўп учун росмана мусобақадагидек курашиб, тўп оширишда бир-бирларига сўз бермасликка, тўпни узоқ тутиб қолмасликка ҳаракат қиладилар. Тренер ҳар бир шогирди ҳаракатини диққат билан кузатар, йўл-йўлакай улар хатосини айтиб, маслаҳат берарди. Чорак соатдан сўнг машқ тугади. Беш минутлик танаффус. Тренер бунақа пайтда спортчилардан албатта дам олишни талаб қилади. Навбатдаги туркум ўйинларида футболчилар тўп билан ва тўпсиз ўйнаш, рақибни алдаб ўтиш, қисқа ва узун масофаларга тўпни аниқ узатиб беришни машқ қилишди. Ҳамма пахтакорчилар жуда берилиб ўйнамоқдалар, баъзиларининг манглайида маржон-маржон тер ҳам кўринди. Команданинг иккинчи тренери Г. Красницкий натижаларни ёзиб бормоқда. Ҳар кунги тренировка кечқурун муфассал таҳлил қилинаркан.

Ўз пайтида команда шуҳратига шуҳрат қўшган, эндиликда бор билим ва тажрибасини қадрдон командасига бераётган Геннадий Красницкий билан суҳбатлашдик.

— Бу йил тренировкаларни ҳар қачонгидан ҳам барвақт бошлашга тўғри келди. Маълумки, ўтган мавсум ниҳоятда оғир, машаққатли бўлди. Команда ўз олдига кучли ўнликка киришдек реал вазифани қўйган ва уни бажариш йўлида ҳазилакам меҳнат қилмагани сир эмас. Йигитлар энди бафуржа дам олишаётган эди. Аммо олий лига командалари сони ўзгарармиш деган гаплар чиқиб қолди-ю, ўйинчиларни йиғинга таклиф қилдик. Ўтган йилнинг 25 декабрида команданинг бутун состави тўпланган эди.

Қисқаси, 1974 йилги чемпионат курашлари ҳовури босилмай туриб, пахтакорчилар навбатдаги биринчилик мусобақаларига тайёргарликни бошлаб юборишибди. Улар биринчи ҳафтада асосан умумжисмоний тайёргарлик машқлари билан шуғулландилар. Бунда югуриш, тош ва штанга кўтариш, тўсиқлар оша сакраш, турли гимнастик машқлар бажаришга кўпроқ эътибор берилди. Иккинчи ҳафтадан бошлаб эса, тренировкаларга махсус машқлар, мини-футбол ўйини ҳам киритилди. Айниқса мўлжалга тўп тепиш, бош билан уриб дарвозага тўп киритиш машқлари кўнгилдагидек ўтмоқда. Қишнинг мўътадил келиши машқларни очиқ ҳавода ўтказиш имконини бермоқда.

21 январдан бошлаб тайёргарлик Самарқанд ёки Термиз шаҳрида давом эттирилади. Бу ўртоқлик учрашувлари ўтказиш учун республикамиздаги «А» класс иккинчи лигасида қатнашувчи олти командадан қайси бири танланишига боғлиқ. Тошкентлик футболчилар февралда Сочига йўл оладилар. Қарабсизки, кубок ўйинлари бошланадиган вақт ҳам келиб қолади. Тайёргарлик планида команданинг Болгарияга, Хасково округига бориши ҳам кўзда тутилган.

Команда составида ўзгаришлар йўқ. Ҳозирча машғулотларда фақат Сергей Покатилов қатнашмаётир. Жароҳати тузалиши билан у ҳам сафга қўшилиб олади. Владимир Фёдоров эса Киевда мамлакат терма командаси аъзолари билан машқ ўтказмоқда.

— Тренировкаларнинг дастлабки давриданоқ кўпроқ тартиб-интизомни мустаҳкамлашга, йигитларнинг уюшқоқлик, коллективизмни ҳис этишига алоҳида эътибор бермоқдамиз, — дейди В. Соловьев. —Командада аҳиллик бўлсагина, кўзланган мақсадга эришиш мумкин. Ҳар бир футболчи билан тил топишиб, характери, фикр-мулоҳазаси бир-бирига ўхшамаган ўйинчилардан яхлит коллектив бунёд этиш ҳазил гап эмас. Тренернинг юксак бурчи ҳам ана шунда. Унда мураббий, психолог ва педагог мужассамлашган бўлиши керак.

Сочларидаги кумуш толаларни айтмаса, адл гавдаси, машқ ёки ҳаракатларни ўспиринлардек чаққон бажаришига қараб Вячеслав Дмитриевич 14 январда 50 ёшга тўлади дейиш қийин. У Москва армиячилари командасида ўйнаган кезларида ҳам, тренерлик ишига ўтиб, турли командаларга устозлик қилганида ҳам самимий муносабати, ўзига ва атрофдагиларга ниҳоятда талабчанлиги билан танилган. Иттифоқимизда унинг каби бир йўла уч республикада — Украина, Грузия ва Ўзбекистонда хизмат кўрсатган тренер деган фахрий унвонга эришган киши бўлмаса керак.

Пахтакорчилар устозининг жўшқин, спортчиларга хос босиқ овозини тинглаяпмиз-у, гап оҳангидан шогирдларидан, ёшлар ишончини тўла оқлаганидан мамнун эканини пайқаймиз.

...Шу пайт тўп Абдураимовга тегди. У финт қилиб, Басовни алдаб ўтди. Аммо иккинчи ўйинчини чалғитиб ўтолмади. Тўпни Хадзипанагис олиб қўйди.

— Футболда ёш, йиллар таъсири барибир билинар экан, — дейди В. Соловьев. — Вақт ўтиши билан тажриба тўпланади, тактик ва техник билим ошади. Лекин булар ёшликдаги жўшқинлик, табиий лаёқат, фидокорлик ўрнини босиши қийин шекилли. Бундай хусусиятларни уйғунлаштириш учун зўр ирода керак. Кўриб турибсиз, Абдураимов астойдил ҳаракат қилмоқда, ёшлардан бўш келмасликка уриняпти. Бу мавсум Григорий Федотов клубига аъзо бўлиш унинг ўзига боғлиқ. Футбол ишқибозлари ҳам, биз ҳам унинг орзуси ушалиши тарафдоримиз...

Катта курашга бел боғлаган тошкентлик футболчилар янги мавсумда янада юксакроқ ўринларни олиш учун ҳозирданоқ зўр ғайрат-шижоат билан машқ қилмоқдалар. Ҳар куни умумжисмоний ва махсус машқларга 6 соат ажратилган. Тренировка графиги жуда тиғиз. Аммо машқда қанчалик оғир бўлса, чемпионат курашларида шунчалик енгил, мақсад сари дадил ҳаракат қилиш учун асос шунчалик пухта бўлади. Ана шунинг учун ҳам футболчиларимиз интенсив машқни шиор қилиб олишган. «Пахтакор» командаси яна майдонда...

Р. ҚОСИМОВ,
Ҳ. НОСИРОВ.

Суратларда: «Пахтакор» командаси футболчилари машғулот пайтида; команданинг катта тренери В. Соловьев моҳир ҳужумчи В. Хадзипанагис билан суҳбатлашмоқда.

Х. Носиров фотолари.

ГИЛАМ ФАБРИКАСИ

Шофирконда йилига 10 минг квадрат метр гилам ва палос тўқиб чиқариладиган фабрика қурилди. Илгари маҳаллий саноат министрлигининг буюртмаларига биноан уйида ишлаб келган 250 гиламдўз чевар икки қаватли корпусга кўчиб ўтади. Тошкент инженерлари конструкция қилган ва Самарқандда ясалган серунум станоклар уларнинг ихтиёрида бўлади. Фабрикада хордиқ чиқариш ва шахсий гигиена хоналари, буфет, медицина пункти, гардеробхона бор.

Шофиркон азалдан бери миллий палос, гилам, поёндозлар билан шуҳрат қозонган. Бу маҳсулотларга Бухоро областидагина эмас, мамлакатнинг бошқа кўпгина районларида ҳам талаб катта. Энди Шофиркон гилам ва палослари тўқишни икки баравар кўпайтириш имконияти пайдо бўлди.

Бухоро области. ЎзТАГ мухбири.

СУВ УЧУН... ШАҲАРГА

Нўғайқўрғон, Убайд ва Янгибино қишлоқларида истиқомат қилувчиларнинг аксарияти Оҳангарон районидаги «Тошкент» от заводида меҳнат қилишади. Хонадонларимизнинг деярли ҳаммасида радио ва телевизор бор. Ильич нуридан баҳрамандмиз. Аммо қишлоқларимизда ичимлик сувнинг топилиши қийин бўляпти.

Гап шундаки, бундан 3-4 йил аввал учала қишлоқда артезиан қудуқлар қазилган, аҳоли сув билан таъминланган эди. Бироқ, қувончимиз кўпга чўзилмади. Сув чиқариб берувчи насослар қаровсизлик туфайли ишдан чиқиб қолди. Икки йилдан бери Оҳангарондан сув ташиб ичишга мажбур бўляпмиз. Айниқса қиш-қировли, ёғин-сочинли кунларда от-улови ва дастёри бўлмаганларга қийин бўляпти. Бу аҳвол қачонгача давом этаркин?

Т. ЖУМАНОВ,
С. ЙЎЛЧИЕВ,
К. УСМОНДИЕРОВ
ва бошқалар.

САРИОҒОЧ 107-ЎРТА ҚИШЛОҚ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ УЧУН ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИ: электромонтёр, бульдозерчи, экскаватор машинисти (ўқиш муддати — бир йил);

конструкциялар монтажчиси — ғишт терувчи, сувоқчи-бўёқчи, мелиорация ишлари механизатори, ошпаз (ўқиш муддати — уч йил).

Ўқувчилар давлат таъминотида бўладилар (ўқувчиларга уч маҳал иссиқ овқат, кийим-бош ва стипендия).

Билим юртига 7 синф ҳажмида маълумотли 15-16 ёшли йигит ва қизлар; бир йиллик курсларга 7-синф ҳажмида маълумотли 16,5 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Трактор, автомобиль ва комбайнни ҳайдаш курсини ўтган ўрта маълумотлилар ва ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар алоҳида қисқа муддатли курсларга қабул қилинадилар. Уларга иссиқ овқат, кийим-бош, стипендия, ўрнига II разрядли механизаторларнинг иш ҳақи берилади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: маълумоти ва туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар; турар жойидан ва оилавий аҳволи тўғрисидаги справкалар; 3х4 см. катталикдаги 4 дона фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 ФЕВРАЛДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Сариоғоч шаҳар, «СССР 50 йиллиги» кўчаси, 1-уй.

Ўзбекистон маданият министрлиги, Ўзбекистон театр жамияти ва Ҳамза номли ўзбек Давлат академик драма театри коллективлари Ўзбекистон театр жамиятининг аъзоси, Ҳамза номли ўзбек Давлат академик драма театрининг актёри

Ҳикматулла ИСМАТУЛЛАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Киров район партия комитети ва меҳнаткашлар депутатлари Совети ижроия комитети, район Совети депутати, 5-ғишт заводи бошқармасининг директори С. Муҳамедовга онаси

Ҳосиятхон МУҲАМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлигининг коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари Ўзбекистон ССР, совхозлар министрининг ўринбосари М. Қ. Қодировга онаси

Холбиби ШОКИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Санама» Қоҳирада

«Ҳужум» бадиий буюмлари фабрикаси чеварлари Қоҳирада очиладиган СССР саноат маҳсулотлари виставкасига сержило гиламлар, «Чизма» ва «Санама» дўппиларининг турли нусхаларидан намуналар жўнатдилар. Айни кунларда чеварлар Ироқ ва Бангладешда очиладиган СССР саноат маҳсулотлари кўргазмасига ҳам маҳсулотлар тайёрламоқдалар.

Шаҳрисабз.

ОВЧИНИНГ ХАТОСИ

ТАБИАТ ВА ИНСОН

Икки овчи ўртасида мулоҳаза кетди.

— Хиванинг Қўрп қўлига ўрдак овига боргандим. Бир йирик қушни кўриб қолдим. Оққушми деб ўйладим. Нақ мўлжалга олиб ўқ уздим. Оққуш эмас экан. Қарасам баҳайбат махлуқ. Қанотларига қулоч етмайди. Тумшуғи катта, панжалари бақувват. Гўшти қўйникидан оз эмас, — деди Матёқуб.

Матназар унга эътироз билдирди:

— Сал ўпкангни бос, Матёқуб. Унақанги катта қуш бу ерларда яшамайди.

Матёқуб яна мақтанарди.

— Ишонмасанг, Хивага, халқ экспедицияси музейига юр. Улжани музейга топширганман.

Улар музейга боришди. Матёқубнинг сўзлари лоф эмас эди. Қуш ҳақиқатан ҳам йирик бўлиб, қанотларининг кенглиги уч метр-у 15 сантиметр. Гўшти тортиб кўрилганда 18 килограмм чиқибди.

Табиатшунослар қушни кўздан кечиришди. Бирқозон деб аталадиган бу қушнинг яна бир номи мешкобқуш. Амударё дельталарида камдан-кам учраши сабабли уни кўрмаганлар кўп. Одатдагидан анча йирик бу бирқозон эса, кўлга балиқ овига келиб, ўзи ўлжа бўлган. Тажрибасиз овчи бу қушни илгари кўрмаган, насли йўқолиб бораётганлиги учун уни овлаш тақиқланганлигини ҳам билмас экан. Ўлжани музейга топшира туриб, овчи бир қозонни отганига қаттиқ афсусланди. Ҳа, чинакам овчи ҳайвонот дунёсидан ва овчилик қоидаларидан яхши хабардор бўлиши керак. Акс ҳолда, табиатга зарар етказиши мумкин.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент «Правда Востока» кўчаси № 26 ✱ ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142
Р. 03133. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 11.